

VI. AASTAKÄIK

HIND 35 MARKA

EESTI METS

METSA- JA JAHIASJANDUSE KUUKIRI

Nr. 5

M a i

1926. a.

VASTUTAV TOIMETAJA:
J. ZOLK.

VÄLJAANDJA:
E. METSATEENIJATE ÜHING.

Metsa- ja jahiasjanduse kuukiri

„EESTI METS“

*suudab ainult siis omi ülesandeid korralikult täita ja lugejate nõudeid rahuldada, kui kõik **tegelikud metsa- ja jahimehed** teda jõudumööda kaastööga toetavad. Toimetus on tänulik iga väiksemagi kaastöö eest, olgu see kas sõnumik kohapealt, lühike kirjeldus metsa- ehk jahimehe elust, ehk muud sellesarnast.*

Tellimisi aasta atgust peale võetakse veel vastu ja saadetakse senini ilmunud numbrid tagant järele.

METSAMEHED —

RAADIOSÕBRAD!

Keskjuhatus annab maksuta juhatus raadio aparaadiga ümberkäimises, võtab enese peale aparaatide valmistamise ja ülesseadmise osakondade juhatusete tellimiste peale ja seab kokku sellekohased eelarved. Kirjalikkudele järelepärimistele lisatagu vastuse tarvis mark ligi.

E. M. Ü. Keskjuhatus.

EESTI METS

METSA- JA JAHIASJANDUSE KUUKIRI.

Toimetuse ja talituse:
Tallinnas, Metsade Peavalitsuse juures.
Telefonid:
Vastutav toimetaja 32-86.
Asjaajaja 12-75.
Aadress: liht- ja rahasaadetistele:
Kuukiri „EESTI METS“, Tallinn.

Tellimise hind:
Aastas Mk. 400.
Poolaastas „ 200.—
Veerandaastas „ 100.—
Üksik number 35 mk.
Väljamaale 600 marka aastas.

Kuulutuste hind:
 $\frac{1}{4}$ lehekülge Mk. 2000.—
 $\frac{1}{2}$ lehekülge „ 1000.—
 $\frac{1}{4}$ lehekülge „ 500.—
Tekstis ja kaanel 50% kallim.

Nr. 5.

Mail 1926.

6. aastakäik.

Karl Terrav †

Ootamata surma läbi lahkus metsameeste perest 21. apr. 1926 a. Haapsalu metsaülem ja Eesti metsateenijate ühingu keskjuhatuse abiesimees Karl Mihkli p. Terrav.

Terrav sündis 24. detsembril 1885 a. Uderna vallas, Tartumaal. Lõpetas gümnaasiumi 5 kl., raamatupidamise kursused Tartu Kaubanduskooli juures ja Tartu metsasjanduse kursused. 1921 a. Teenis Tartu Laenu-Hoiu Ühisuses, 28. juul. 1914 a. vene sõja-

väes ja 20. jaan. 1919 a. kuni 6. maini 1921 a. Eesti sõjaväes ohvitserina.

Peale selle astus metsateenistusesse: esiteks Vaivara metskonda abimetsaülemana ja metsafilema kohuste täitjana, siis 1. dets. 1923 a. kuni surmani Haapsalu metskonna metsaülemana.

*Olgu kodumaa muld, mille eest ta
vahvasti võidelnud, temale kerge!*

Metsamehed — jubilaarid.

Volmer Mitt.

*Koorküla metškonna, Järve vahtkonna
metsavaht Volmer Volmri p. MITT.*

6. mail 1876. a. asus Volmer Mitt Taageperasse metsavahiks. Elas esiteks mõned aastad mõisas ja pärast kuni käesoleva ajani Järve vahtkonnas ilusa Tüdre järve ääres.

V. Mitt on üks vanema aja energilisematest metsavahtidest, kes oma ametikohuseid haruldase hoolsusega ja õiglaselt täitnud.

6. mail s. a. mälestas Mitt oma 50 aastast teenistuse aega. Vanake on sündinud 27 veebr. 1851 aastal, on veel kaunis kõbus ja täidab tema peale pandud ametikohuseid endise hoolsusega. 50-aastase metsavahi teenistuse korraliku kohuste täitmise eest määras Vabariigi Valitsus Mittile 18.000 marka rahalist autasu.

Peeter Evert.

Roela metškonna, Saunakünka vahtkonna metsavaht Peeter Hansu p. Evert pühitses 1. mail 1926 a. oma 25 a. ametijuubelit.

Jubilaarile õnne soovimas käisid Roela metškonna metsaülem K. Ahrens ja mitmed teised ametivennad.

P. Evert on sündinud 14. jaan. 1868 a. Karkuse vallas. Astus endise Roela mõisa metsavahiks 1. mail 1901 a., seega senini 25 aastat vahetpidamata metsavahi ametis olnud.

Soovime, et eelolevad teenistuse aastad niisama töövilkateks kujuneksid kui möödunud.

*Roela metškonna, Saunakünka vahtkonna
metsavaht Peeter EVERT*

Mis tuleks muuta meie metsavalitsuses.

G. P.

Gesti wabariigi asutamise päewilt stia-
ajani on meie metsapoliitika juhtidele palju
muret teinud kohaliku rahwa warustamine
metsaga. Meie metsakasutuse eelarwed ei
wõimaldanud tihti peale wäiksemal armul
rahwale metsa müüa ja teiseks nõudis metsa
saamine wäga palju aega. Et rahwale
metsa kättesaadawaks teha ja metstkondades
asjaajamist kiirendada on metstade pea-
walitsus ettemõtnud mitmed muudatused
asjaajamises ja pidanud mitmel pool metsta-
kasutus eelarweid wastawalt kohalikkudele
oludele muutma. Selleks on wälja antud
palju juhtnõuwa, lisamäärusi ja muudetud
ka metstaseadusi. On sisse seatud metstkonda-
des lihtsustud asjaajamine ja katsetud ka
metstade walitsemises „kõma tätt“ — walju
korda alluwate suhtes. Kuid kõik see on wähe
aidanud: metstasaamine on ikkagi raske-
datud ja rahwas pole metstawalitsusega rahul.
Ja ei saagi rahul olla! Endisel ajal, kui
metstamaterjale erametsadest saadi, ei tun-
tud neid takistusi. Oli näituseks tarwis
paadi pakkusi, mindi raba äärde ja otsiti
wälja kohased puud, metstaülem andis tähe
ja metstawaht andis puud wälja. Nüüd
tuleb seda aastalangilt otsida, kus tihti
kohaseid puud ei leidu ja kui leidub, siis
tuleb äraoodata pikk asjaajamise wiis: metsta-
ülem annab käsu metstnikule, kes elab 10
wersta taga, puud nummerdada. Metstnikul
on oma tööjärg, kantselei päewad ja asja-
ajamine ja kui ta aega saab, siis sõidab
jälle 10 wersta taga puud nummerdama.
On küllalt wahtkondi, mis asuwad nii metsta-
ülemale, kui ka metstniku juurest 10 wersta
kaugel. Wiimati on hindamise lehed kant-
seleits ja siis saab kodanik raiepileti, et
puud maha wõtta. On ostmise walmis-
materjali arwu järgi, siis peab kodanik samal
kõnbel ootama, millal metstnik puud wastu
wõtab. Alataja võib metstaülemale kantseleits
kuulda inimesi palumas: „kas ei saaks metsta-
waht puud wastu wõtta, see on lihtne töö.“
Riibedusega wastatakse: „Ei saa! See pole
seaduslik, pealegi puudub metstawahtil tempel-
kirves.“ Ja kodanik kannub metstawalitsust
ja seda teerulist metstasaamise korda, mis

Wenemaalt meile üle toodud. Wene walit-
suse aeges, kui rahwa nõudeid riigimetsade
kõrwal suurel määral rahuldasiwad erametsad,
wõis sel wiisil asja ajada. Kohaliku rahwa
tarwidusi peeti silmas seda wõrra, kui see
metstamajandusele kasulik oli. Riik müüs
metsa kindla eelarwe järgi, müügi teosta-
miseks oli aega küllalt ja kellel pikaldane
ametnikkude waheline jandamine ei meeldi-
nud, wõis erametsadest ostmata minna. Gesti
riigis on aga asi teistsugune. Wõija metstade
wõõrandamisega on riigi metstawalitsus sun-
nitud rahwa tarbeid puunmaterjali suhtes
rahuldama. Kuid praegu ei sisaldu meie
metstaraie eelarwed kaugeltki neid peensusi
mis rahwa tarbeid rahuldada suudaks. Ja
senitaua, kui meie metstakasutusüsteemi ei
muudeta wastawalt aja nõuetele, seisab siin
komistustikiwi rahwa ja metstawalitsuse wahel.

Niisama peats muudetud saama ka metsta-
wäljaandmise kord. Wõistade aegis mõist-
siwad metstawahtid puud metstas ära märkida
ja inimestele kätte anda, kuid nüüd enam
mitte? See töö tuleks süski teatud määral
metstawahtide peale panna, kuna metstnikkude
hoolets jääks jelle kontroleerimine. Ei peats
aga metstawahtid mõistma riiklise korra järgi
tallitada, tuleks nende teguwõimet tõsta
sellekohaste kirsuste läbi, mis käsitaks kõige
pealt administratiiv ala. Tuletagem meelde,
mis kirsuste läbi ära on tehtud, näit. polit-
seis. Seal pole alamteenijate haridusline
tasapind kõrgem, kui metstaametkondas ja
kirsuste korraldamine ei ole metstaametkon-
nale raske teostada. Peale oma ametiala
tundmise on metstaametkondas waja tõsta
d stipliini, siis tõuseb ka ametnikkude kohuse-
tunne. Ja tarwis on kindlaks määrata
ametnikkude wahel kindel kodukord. Oma
ameti ala omaduste poolest ei seisja metsta-
ametnikud kaugel politseiist ja piiriwalwest
ja metstawahtide suhtes wõiks neid nimetada
metstapolitseiiks, kuid misjagune wähe ai-
gitaab nende ametkondade wahel! Ühel pool
distipliineeritud, korrektsje wäljaastumisega
ametnikud, hästi riidetud, kuna metstaametnik-
kudel wälise normi kõrwal ka suuremal osal
efinemise ostsus puudub. Seda on aga tar-

wis, sest metsaametkond ajab rahwaga asja ja elab rahwa keskel. Ringkirjade ja ettekirjutustega siin parandusi luua ei saa, on waja põhjalikku õpetuse andmist ja ametnikkude wormi riietamist. Ka ameti nimetusi oleks waja muuta. „Ega nimi meest ei rifu“, on ammu kaotanud tähenduse ja ametniku autoriteedi tõstmiseks on nimetustel suur tähtsus. Waadate politseid, kuidas seal on „prefektid“ ja „konstaablid“ ülesse otstitud, nende mõdrakeelsete kõlawate ja lihtkõlanikule salapärase sõnadel on rahwa peale kahtlemata mõju. Muidugi ei arwa mina, et tarwis niikaugale minna. Kuid ära tuleks kaotada nimetus „metsawahht“ ja selle asemele panna wahhkonna ülem. Sellele järgneks jaostonna ülem, metskonna ülem ja ringkonna remident. Praegusel ajal, kus metsawargus wähenemas, wähemalt seal, kus rahwa nõudeid katjutakse täita — on metsawahhtimine küll üks tähtsamatest kuid kõrwalisematest ja kergematest kohustustest. Selle wastu laienewad tööd metsamajanduse alal alataja ja peawad metsawahhte kinni wahetpidamata. Metsatööde läbiwiimistel on metsawahht tähtsaks teguriks muutnud, on spetsialist omal alal, teda raske leida. Nimi metsawahht näitab aga, et ta tööd on ainult metsa wahhtida ja

jeda kujutakse ette, nagu longiks metsawahht päewade wiisi mööda metsi püüa seljas ja laste ajawiiteks orawaid j. n. e., kui wargust leida ei ole. Sarnane ettekujutus pole õige. Niisama pole kõlaw nimi metsnik. See on tõlge wene keelest лѣсник, mis õieti metsawahhti tähendab. See nimi on wiist pandud sellepärast, et wene объѣзчик, teda Eesti kroonu metsades rahwas „jäs-si'uks“ nimetas, kohane polnud ümbertõlgituda. Jaostonna ülem annaks selge pildi metsniku tööalast, nüüd aga ei tea mõõras, kes õieti see metsnik on, kas metsahoidja wõi metsaülem. Ameti nimi peaks võimaldama ametniku tegewuse üle ettekujutust luua.

Kuna läbiwiidud asjaajamise lihtsustamine metskondade kantseleides võimaldaks kiiret läbitäimist peaaesjalikult kõrgemate instantsidega, võimaldaks ülemal pool seletud muudatused metsawalwe ametnikkude tegewuses kiiret asjaajamist just rahwaga. Seda on rahwas oodanud pikad aastad.

Kuidas neid muudatusi teostada, selleks võib metsade peawalitsus teed leida. Ja see tee wiiks teda wälja murede maalt, kus rahwa rahulolematust teda aastate wiiji kinni on pidanud.

Metsaseemne muretsemise ja kontrollimise küsimus.

P. Reim.

(Referaat E. metsatülemate ühingu peakoosolekul — Tallinnas 11. detsembril 1925 a.)

Metsaseemne all oleks käesolewas ettekandes mõeldud ainult harilikku männi ja kuuse seemet. Teiste puuliikide seemnetega teeb praegu riigimetsamajandus ainult erandjuhustel tegemist.

Ettekanne oleks mõeldud selleks, et ettetuua seisukohti, mis põhjust peaks andma sõelumisteks.

Tähtsamad nõuded metsaseemne suhtes.

Metsakirjanduses võib tähelepanna, et viimasel ajal suurem tähtsus antakse

metsaseemnele, kui varem. Venemaal on prof. A. Tolskji metsaseemnesse puutuvad küsimused koondanud isegi ise distsipliiniks — teaduse haruks. Ta nimetab seda „Лесное семеноведение“. Eesti keeles vastaks sellele nimetusele „metsa seemneteadus“.

Siinkohal wiiks pikale seemneteaduse probleemidesse tungida. Peatan ainult kolmel tähtsamal — seemne vastu ülesseataval nõudmisel.

1. *Seeme peab olema heade omadustega*, s. o. — peab olema raske ja kõrge idanemisega.

Raskest seemnest kasvavad elujõulisemad ja ilusamad taimed. Suurematest seemnetest võrsunud taimed jõuavad teistest varsti kasvus ette ja see vahe suureneb alatasa.

Seemne idanemine käib sagedasti käsikäes seemne raskusega. Tegurid, millest on leib seemne raskus on seega mõõduandvad idanemise peale. Seemneastate seeme on harilikult paremate omadustega. Üksikult kasvanud puudel on parem seeme kui tihedas metsas. Parematel boniteetidel on seeme parem. Liig noortel (alla 20—30 a.) ja vanadel (üle raieea) puudel on seeme halvemate omadustega.

Seemne idanemine on leib selle veel kahest tähtsamast asiolust: seemne kuivatamisest ja seemne vanadusest.

Liig kõrge temperatuur käbide kuivatamise juures vähendab idanemist. Kurdiani ja Moltshanovi andmed näitavad, et männi seemned ilma tuntava kahjuta kuni 60° C. (48° R.) väljakannatavad. Praktikaks peetakse sarnast temperatuuri juba liig kõrgeks.

Käsikäes seemne vanadusega väheneb idanemine. See on leib aga suurel määral hoidmisest. Õhukindlalt kinni pitseeritud klaas nõudes, kui neid hoida jahedas ruumis, kus ei ole nimetamisväärsset temperatuuri kõikumist, võib okaspuu seemet aastate kaupa alles hoida ilma, et idanemine nimetamisväärselt langeks. Õhu ja muutuva temperatuuri käes hoitud seeme on sagedasti juba teisel aastal tarvitamiseks kõlbmata (id. 30—40%).

2. *Seeme peab pärit olema omalt maalt*, ehk vähemalt maalt, mille kliima ei paku suuri erinevaid jooni. Kui seeme sattub kasvama teistesse kliima tingimustesse, kus endiselt asukohalt päritud omadused ei vasta kliima nõuetele, tulevad esile äpardumised. Kibe tõde Saksamaalt Darmstatist tellitud seemne järeldustes on meil, Baltimail, varem kui mujal võimaldanud teha sarnase järelduse. Nüüd on see katsete läbi tõestatud igal pool.

3. *Seeme peab olema kogutud parematelt*, tehnilistele nõuetele vastavalt puudelt.

On veel selgitamata küsimus, kuivõrd pärandatavad on puu välise kuju omadused ja iseäraldused (individuaalsed omadused). Engler oma katsete najal oletab, et kui har. männi, samuti laari, välise kuju vead (okslikkus, kõverus, käharus) on tingitud asukoha omadustest (muldkond vilets), siis ei tööta nende järeldulijad head. Kui aga puu vormivead on esile kutsutud meteoroloogilistest ehk teistest välistest mõjudest siis ei ole see pärandatav. Zederbauer on tõestanud, et mitmesuguse krooni arenemisega mändidelt kogutud seemned on annud mitte ühtlase arenemisega taimed. Ka ei ole kõik ühtlaselt pudetõbe alla kannatanud.

Meil ei ole aga mitte põhjust oletseks, et metsaseeme alluks teistele seadustele kui puuvilja ehk teised seemned. Sellepärast peab järeldama, kui alati seemneid koguda viletsatelt puudelt, siis see aja jooksul (sadad aastad) halba mõju saab avaldama. Saksamaal on har. männi tehnilised omadused palju madalamad kui meil. Ei ole võimata, et sellele kaasamõjunud see, et siin sadade aastate jooksul seemet kogutud peajaslikult halvematelt puudelt (nendelt saab seemet kergemini kätte).

Peab silmaspidama: parem hoida, kui ohata. Ka metsanduses peame silmaspidama sordiarendust parema seemne tarvitamise teel. Sellest seisukohast oleks nende kolme nõude kokkuvõte: *Külida kohalikku — parematelt puudelt kogutud paremat seemet.*

Metsaseemne muretsemine Eesti riigimetsades.

Pärast vabadussõda, Eesti riigimetsamajapidamise algul, on metsakultiveerimise töö kannatanud üldise seemne puuduse all. Iseäranis terav oli seemne saamine kuni 1923 a. Riigi metsamajapidamise seemnetega (männi) varustajaks oli sel ajal kaks metskonda: Petseri ja Orava. Seeme saadi siin kahel teel: otsekoheselt kuivatamise ja valmisseemnete ostu teel Petseri talumeestelt. Nii ühel kui teisel juhusel oli suur osa käbdest korjatud Petserimaa

liivaluitedel ja karjamaadel kasvavatele käharatelt mändidelt. Osa seemnest on osutunud võrdlemisi rahuldavate omadustega. Osa on aga põhjust annud täielikuks kultuuri äpardumiseks.

1924 a. on juba suuremal jaol metskondadest, kas suuremal ehk vähemal määral, oma kogutud seemet. Ka oma metskonnast kogutud seeme on osutunud mitmel pool lubamatult väikese idanemisega. Selle põhjuseks on ajakohaste kuivatiste puudumine.

Käes oleval ajal ei jatku suuremal jaol metskondades oma kogutud seemnest. Üksikutes metskondades saadakse seemet rohkem kui omal tarvis. Siit saadetakse ülejäägid teistesse metskondadesse. Sellest ülejäägist ei ole senini kõikide nõuete rahuldamiseks jätkunud. Metsade peavalitsus on selle tõttu ostnud seemet eraisikutelt

Metsaseemest tingitud pahed metsakultiveerimise töös.

Metsaseemne tarvitamise juures on riigimetsades kaks suuremat puudust:

1. Ei ole selgitatud seemne omadusi (idanemine, raskus jne.).

2. On tarvitatud ka teadlikult liig alaväärtuslikku seemet.

Seemne omaduste selgitamine metskondades ei saa seista ajanõuete kõrgusel. Kui metsailem asjast huvitatud, saab ta küll andmed idanemise kohta. Harilikult ei saa koduste abinõudega korraldatud idandamisproove lugeda teaduslikult võrreldavateks. Idandamise juures on niivõrd palju kõiksugu kõrvalmõjusid, mis nõuavad idandamisproovide koondamist sellekohastesse kontrolljaamadesse. Nii on see igal pool väljamaades, kus metsandus paremal järjel. Niikaua kui meil seda ei ole, ei saa meie metsaseemne tarvitamine seista ajakõrgusel.

Kontrollimata ja alaväärtulise metsaseemne tarvitamisest on meil tingitud mitmed pahed. Osa neist on materiaalsed, osa — moraalsed. Tähtsamad nendest on:

1. Palju kultuure on alaväärtulise seemne tõttu hukunud.

2. Halva seemne saamisega on kohapäälsetel ametnikkudel kadunud

usaldus teistest metskondadest ja metsade peavalitsusest saadava seemne vastu.

3. On osalt vähenenud huvi ja usaldus metsakultiveerimistööde vastu, mis tõttu see muutunud rohkem shablooniliseks käsutäitmiseks.

4. Halva seemne saamine võimaldab ametnikkudel ka siis, kui ei ole selleks põhjust, kultuuride äpardumist ajada halva seemne süüks. Nii on meil kultuurisid hävinud rohu lämbutamise teel (sagedasti on külitud sarnasel maal, kus oleks pidanud istutama; seemne valiku puudusel on külitud endisele kuuse metsa maadele mända jne.). Ka sel teel hukunud kultuure aetakse seemne süüks.

5. Kontrollimata seemne tarvitamisest tingitult võivad kultuurides hiljem pahed esile tulla. Kasvanud mets võib osutada tarbepuuks kõlbmatuna, nagu on seda saksamaaseemnest (n. n. Darmstadt) kasvanud männikud.

Seemnete tarvitamise rohkus riigimetsades.

Aastane okaspuuseemne tarvitus on meil olnud järgmine:

	männi s. naela	kuuse s. naela	m. ja k. segamini naela	kokku naela
1922 a.				
kultuurides . . .	6281	2010	206	8497
taimeaias	686	514	—	1200
kokku	6767	2524	206	9697
1923 a.				
kultuurides . . .	12675	1861	—	14536
taimeaias	880	551	—	1431
kokku	13555	2412	—	15967
1924 a.				
kultuurides . . .	13742	2453	292	16488
taimeaias	807	536	—	1343
kokku	14550	2989	293	17831
1925 a.				
kultuurides				14834
taimeaias				1270
kokku				16104

Toodud andmetest näeme, et kolmel viimasel aastal seemne tarvitamise suuri kõikumisi ei ole. Suur osa sõja-aegsetest raismikudest on täiskülitud. Kultiveerimine peaks juba normaalseks muutuma. Ei ole loota, et seemnetarvitamine tulevikus veel suureneks. Esialgul ei saa aga ka loota, et tarvitamine väheneks. Peame arvestama umbes 15000 naelalise aastase seemne tarvitamisega. See arv ei ole väike ja õigustab seda, et tema muretsemine sünniks otstarbekohaselt.

Iseäranis suur on männi seemne tarvitamine. Kuuse külv metsas annab harva rahuldavaid tagajärgi; sellepärast tuleks tulevikus arvestada peaaesjalikult taimeia külvidega. See teeks võrreldes männiga võrdlemisi väikese osa välja.

Kuidas organiseerida tulevikus seemne muretsemist.

Et metsaseemne muretsemine ostu teel, nii teoreetilistel põhjustel kui ka välisriikides saadud eeskujude tõttu, ei oleks mõeldav, jääb siin järele kaks võimalust:

1. Jätta tarviliku metsaseemne muretsemine iga üksiku metskonna oma hooleks.

2. Asutada suuremad riigi seemnekuivatised üksikutesse metskondadesse.

Nii ühel kui teisel viisil on omad head ja vead. Tegelik elu peaks aga eesõiguse andma teisele viisile. Sel teel saaks läbiviia otstarbekohasemat tööjaotust, see võimaldaks asja koondada rohkem huvitundvatesse kätte ja see võimaldaks paremat kontrolli nii käbide kogumise, kui ka lüdimistoi-ningu üle.

Seisukord, kus kodusel teel ilma ajakohase sisseseadeta käbisid kuivatatakse tüütab töötajaid ja vähendab asja vastu huvi, mis omakorda halvasti mõjub tagajärgede peale. See on hädaabinõu ja esimesel võimalusel tuleks seda kõrvale jätta. Sarnasesse seisukorda sattuksime, kui seemne muretsemise jätame iga üksiku metskonna oma asjaks.

Teisest küljest peab silmas pidama, et kuivatised ei saa ka väga suured olla. Suurusele paneb piiri käbide saadavus. Ei ole otstarbekohane käbisid kaugele transporteerida. Ligemas ümbruses ei ole käbisid kaugeltki piiramata arvul. See on maksev nimelt männi käbide suhtes. Kuuse seemet tarvitatakse märksa vähem ja kuusk kannab seemet palju ohtramalt kui mänd. Selle tõttu ei saa kuuse seemne muretsemine tulevikus küsimust tekitama.

Nagu teada kogutakse käbisid kahel teel: lankides mahasaetud puudelt ja kasvavatelt puudelt. Viimase aja uurimised (Venemaal) näitavad, et männi metsas ühelt tiinult (näiteks langilt) sama palju seemet saadakse, kui ühe tiinu kultiveerimiseks tarvis läheb. Et tegelikus elus võimata on kõiki käbisid lankidel ära korjata siis ei pääse mööda kasvavatelt puudelt korjamisest. Harilikult (Saksamaal) saadaksegi suurem osa seemet kasvavatelt puudelt. On aga selge, et paremate boniteetide puud sarnasest kogumisest väljajätta tulevad, nende otsa ronimist ei tasu käbide saak ära. Sarnase käbide kogumise objektiks saavad ainult madalamad männid, peaaesjalikult karjamaa käharikud. Kuivõrd see teoreetiliselt, sordiarenduse seisukohalt, soovitav, see on, nagu nägime kahtlane ja sellepärast tuleb võimalust mööda *sellest kõrvale hoida*.

Siit on selge, et riigimetsamajapidamises peab püüdma seemne saamiseks ära kasutada kõik lankidelt saadavad käbid, iseäranis aga parematel boniteetidel. Et seda võimaldada, on tarvilik, et igas suuremas männimetsade massiivis oleks vastavas suuruses ajakohased seemnekuivatised. Nii siis — mitte kolossaalsed üksikud seemnekuivatised, vaid ajakohased kohalikud (üle riigi ç 15).

Seemne kuivatiste asutamisel peab silmaspidama, et käbide saamises väga suured kõikumised saavad olema. Tuleb arvestada, et seemnekuivatised peaksid suutma läbitöötada seemneaastate käbide toodangu. Sarnastel aastatel oleks seemnekuivatiste kogutoodang suurem

kui seeme tarvitus ja ülejäak tuleks alles hoida järgnevatiks aastateks. Seda silmaspidades peaks seemne alleshoidmise jaoks ühtlasi ehitatama ajakohased seemne hoidmise (keldrid) ruumid.

Kuidas korraldada tulevikus seemne kontrollimist.

Küsimust põhimõttelikult kaaludes, peaks siin otsus kujunema samasuguselt, nagu ta läbiviidud vanemates kuluurmaades: tuleks asutada metsaseemne kontrolljaam. Teisiti ei suudaks meie metsaseemne kontrollimine seista ajakõrgusel. Küsimus seisab aga selles, kuidas seda asutada.

Arvesse võttes meie riigi väikest ala, peaks olema selge, et metsameemne kontrolljaam iseseisvana riigimetsamajapidamise tarvete jaoks ei tasu ennast ära. Tal ei saaks olema tööd terve aasta läbi. Sellepärast tuleb teda ühendada mõne teise asutusega, mis sellejuures võiks algatada ja läbiviia uurimisi metsaseemne teaduse alal, ja sellega võimaldaks vastava personaali ärakasutamist tegeliku elu nõuete ja metsateaduslike uurimistöö jaoks.

Olemas olevatest asutustest võiks kõne alla tulla üldine riigi seemnekontrolljaam ja ülikooli metsaosakond. Esimesega ühendamine jätkaks metsameeste huvi asja juures tagaplaanile. Teise juhuse võimalus on olemas ülikooli õpejõudude nõusolekust ehk mittenõusolekust. Mõlemad võimalused tuleksid siinsetel arvestustel seepärast jätta.

Oleks aga võimalik metsaseemne kontrolljaama ühendusse viia üleriiklise metsateaduslike katsejaama asutamise (mis võiks töötada ülikooliga kontaktis). Juba 11 a. tagasi on metsateaduslike katsejaama asutamist arutanud Balti metsa selts. Juba seekord oli asutamise tarvidus selge. Ka viimasel ajal on metsateadlaste päevadel seda küsi-

must arutatud. Tegelikud sammud ootavad alles astumist.

Kokkuvõte.

1. On tarvis rõhku panna ajakohase metsaseemne muretsemise peale, loobudes võimalust mööda seemne kogumisest halvades kasvutingimustes kasvavate viltsatelt puudelt.

2. On tarvis rõhku panna ajakohaste seemne hoiuruumide ja seemnekuivatiste asutamisele, kus juures arvestada käbide saadavusega.

3. On tarvis ära kasutada võimalikult kõiki lankidelt saadavaid männi käbisid. Iseäranis tuleks seda silmas pidada boniteetide juures.

4. On tarvis teostada kontrolli metskondades tarvitatava metsaseemne üle.

5. On tarvis asutada metsaseemne kontrollimise otstarbeks metsaseemne kontrolljaam, ühtlasi alus pannes metsateaduslike katsejaamale. Metsaseemne kontrolljaam peaks töötama viimase juures.

Nende soovide ja ettepanekute elluviimine nõuab aega. Seemnekuivatiste asutamisel tuleb kaalumisega, mis suguste põhimõtete järele neid asutada. Tuleks välja töötada plaanid jne.

Metsateaduslike katsejaama ja metsaseemne kontrolljaama asutamisel tuleb selgitada üksikasjad, kust võtta eeskujud jne.

Kõigele selleks on aga niikaua aega, kui vastavate krediitide asi lahendatud. Ühe asja peale pean siiski veel juhtima tähelepanu: Kõige selle läbiviimisel on tarvis isikuid, kes huviga võiksid töösse asuda. Üheks esimese tähtsusega küsimuseks oleks vastavate isikute leidmine ja ettevalmistamine. Oleks soovitatav, kui metsade peavalitsus, asutades sellekohase stipendiumi, — võimaldaks ühel ehk kahel isikul tutvuneda sellekohaste küsimuste lahendamise vältisriikides.

Kas lõpp jahipidamisele Võrumaal?

H. P - pp.

9. veebruaril s. a., peeti Võru kohaliku metsarevidendi eestvõttel nõupidamine jahiloomade ja lindude kaitsemise ja salaküttimise vastu võitlemise asjus, kus, peale muu, vastuvõeti järgmine otsus: „Jahipidamine jahilindude ja loomade peale Võrumaa piirides üheks aastaks täiesti seisma panna, milleks paluda maakonnavalitsust, et ta 1927 aasta peale ühtegi jahiluba välja ei annaks“. („Võru Teataja“ 11. veebr. 1926 a. nr. 18).

Nagu näha, pidi sel nõupidamisel hea eesmärk olema, kuid asjaosaliste poolt vastuvõetud otsus näitab, et oskamatalt on talitatud. Oletame, et jahikeeld tuleks maksvusele ja küsime siis, — mis oleme sellega kätte saanud? Kas oleme soovitud sihile jõudnud, kas oleme jahiloomadele ja lindudele oma aitava käe vastu sirutanud ja kas oleme salaküttimisele piiri pannud? Kaugeltki mitte: — meie saaksime just vastupidised tagajärjed.

Kütid (ma ei arvesta sala- ja pühapäevakütte) eemaldatakse metsast, kisu-takse eemale loodusest, millega tema on ühte kasvanud, mis on osa tema elust, millega seotud tema hing, — võetakse võimalus valvata oma kaitsealuste, loomade ja lindude hea käekäigu järele (usun, iga korralik kütt teeb seda) ja seda kõik selleks, et salaküttidele võimaldada veel vabamat liikumist, veel vabamat hävitamist, kui senini olnud. Teisiti seda seletada ei oska, kuna selge on, et kütide eemaldamisega metsast, suureneb salaküttimise võimalus. Iga korralik kütt peab, jahil olles, ühilasi ka järelvalvet teostama ja ta teeb ka seda. — Loomulik on, et salakütt sarnase jahikeelu peale naerab ja, kahjuks, pean ütleva, — temal on selleks ka õigus. Kas ei leidu siis meil reaalsemaid abinõusid salaküttimise vastu võitlemiseks? Jahikeeluga näitaksime oma saatamatust, väiklust ja argtust, haavaksime sügavalt kütide (veel kord: sala- ja pühapäeva kütid väljaarvatud) tundeid, nende hinge,

näitaksime oma jõuetust. Kütid peavad siis kannatama salaküttide arvel? Käsi-käes jahipidamise keeluga peaks ka loomade eest hoolitsemine käima, kuid sellest ei räägita midagi, aga ometi on see väga tähtis.

Meie jahimajapidamine vajab korraldust, loomad ja linnud kaitset ja hoolitsemist. Juba aastate kestes on sellest iuttu tehtud, ajalehtedes kirjutatud ja isegi metsade peavalitsuse poolt midagi „lubatud“ teha, kuid senini ei ole midagi teostatud: sõnad on jäänud sõnadeks. Ei saa siin vabandada ajapuudusega, — 8 aastat iseseisvust on seljataga, — palju oleks võidud ära teha, kui aga oleks tahtmist olnud (või ei osata seda?).

Sõnadega ei saa meie kaugele. Tarvis asuda asja külge kindla tahtega, asjalikkude abinõudega, — teoga. Küsige vilunud ja kogemustega kütidelt nende arvamist ja nõu (ärge tehke jahiseadusi ainult rohelise laua taga) ja nad ei keela seda mitte. Kuid ärgu talitatu ilma eesmärgita, ilma sihita ja plaanita, — see toob kasu asemel kahju, mida pärast raske heaks teha.

Võtke seadus appi ja kui selles puudusi on, siis parandage seda. Tõsi ju on, et meie seadused on salaküttide suhtes nõrgad, — mõnisada ehk ka tuhatki marka trahvi, mis kedagi ei hirmuta, kuid ega see vabanduseks olla ei tohi. Need, kes selleks kohustatud, esinegu palvega seaduse muutmiseks, selle täienduseks ja see saab tehtud. Seadus peaks ettenägema karistusena salaküttidele: 1) laskeriista konfiskeerimise, 2) selle kandmiseks luba enam mittesaamise ja 3) vangistuse. See mõjuks kindlasti. Peale selle on tarvis, et metsametnikud omi kohuseid täidaks seaduse nõuete kohaselt. Need ametnikud aga, kes seda teha ei suuda ehk ei taha, — kui seaduse mitteaus-tajad, — ametist tagandada, kui mitte-kõlbulikud riigiteenistusse.

Võib olla näib minu ettepanek liig karm olema, kuid teist teed ei ole. Palju on oodatud, kannatatud, „proovitud“ ja igasuguseid „katseid“ tehtud (sellest „katsete“ ajajärgust peaksime küll ammugi juba väljas olema!), — kõik ei ole midagi aitanud. Jääb üle tööle asuda, käed asjale külge!

Ei saa nimetamata jätta igasuguseid hulkuvaid koeri, mis meie jahimajapidamisele väga suurt kahju teevad, hävitades linnu poegi ja mune ja noori loome. Nende metsades hulkumisele p e a b lõpp tehtama.

Lõpuks mõni sõna meil leiduvate „Jahiseltside“ kohta. Nende eesmärk on ainult põhikirjas ilus, kuid tegelikult ei ole see sugugi nii. Pean ütleva, et suuremal jaol nendest on eesmärgiks ainult tappa; nad lõhuvad, kuid ei ehita. Koosolekutel arutatakse ainult jahipidamist, kuid seda ei küsitagi, kas meil ka on, mille peale jahti siis õieti pidada? Kas oleme ka loomade-lindude juurekasvuks ja kaitseks midagi ära teinud? Kas on see ehk juba loomade eest hoolitsemine, et talve jooksul mõni

koorem ristikkeinu kusagile metsa lastakse viia? Teatavas mõttes küll, kuid siiski puudulik, kuna muud midagi ei tehta ja sellest järeldan, et kõike seda tehakse ainult nii pro forma, kuna senini olulisi tagajärgi näha ei ole.

Jahiseltsides puudub distsipliin, põhikirja määrusi ja nõudeid ei täideta ning iga mees talitab omamoodi. Distsipliini puudus on korralagedus, mida ometi olla ei tohi. Peab loobuma kord nendest „tuttavatest“ ja „headest meestest“, kellele määruste vastu eksimised midagi „ei maksa“. Kõik peavad seaduse nõuetele alistuma ühetaoliselt. —

Sellepärast on tarvis jahiseltside tegevus revideerimisele võtta, rõhku panna selle peale, et peetaks asjalikke koosolekuid, kus jahimehi tutvustatakse jahimajapidamise põhijoontega, selgitatakse küti mõistet, arendatakse ja kasvatatakse nendes kohusetunnet loomariigi vastu. Kasvatage küttisid, kuid mitte tapjaid. Jaht on ilusaim ja tervem sport ja ülen-davaim ajaviide ja meelelahutus ainult siis, kui ta ei kujune mitte hävitavaks tapmiseks.

Vastuseks Joh. Paikeni äärmärkustele metsandusliste oskussõnade asjus.

Sõna „puistu“ tuletamise juures on talitatud analoogiliselt sõnade reaga: ladestu, taimistu, kalmistu jne. Viimased on teiste teadusharude oskussõnastikkudes omanud kodaniku õigused. Puistu on samasuguse tuletusega nagu puistu. Grammatiliselt on siin i'le järgnev e üleliigne. Räägime: puistunud, luitunud jne. Sõna puistu juures ei ole meil mitte tegemist tu lõpulise, vaid „stu“ lõpulise sõnaga. Lõpp „stu“ eesti keeles toob külge liidetud sõnale kogumõiste, mis seotud teatud alaga. Puistu tähendaks ala kus kasvamas puid, ühes kõigega mis siin ette tuleb. Sõna puiestik, seni eesti keeles maksvate analoogiliste vormide järele, ei seo meid alaga, vaid näitab ainult puid ilma rõhutamata, kas nad maaalaga seotud ehk ei, kas nad

kasvavad ehk on teisiti kokku kogutud. Ka on see sõna rahva keeles ära tarvitatud pargi äramääramiseks.

Venekeelne „пользование“ ja saksa-keelne „Betrieb“ ei ole ühemõttelised mõisted. „Пользование“ oleks saksakeeles „Nutzung“ (v. sõnastikus — kõrvalkasutus, eelkasutus), eestikeeles aga kasutus.

Seni on aga eestikeeles sõnaga „majandus“, edasiantud mõistet mida tähendab saksakeelne „Betrieb“. Majandus tähendab aga veel „Virtschaft“ ja „Haus-halt“i. Et seda kahemõttelikkust kaotada on tuletatud sõna käitus (sõnast käima). See sõna on ka põllumajanduses analoogiliste mõistete edasiandmiseks tarvitusele võetud: talukäitus jne.

Põimendamist ei saa segada põimimisega. Läbiraumimine ei ole hää tarvituda Durchforstung'i mõttes, sest tal on pahatahtlik maik juures ja vastaks saksakeelsele „Durchhauung“. Saksakeelses „Durchforstung“ peitub sellele tegevusele, mida ta tähendab, iseloomulik joon puistu hooldamine. Sõnaga „põimendus, põimendusraie“ oleks see joon kah eestikeeles üleantud.

On arusaamatu, mispärast annang peaks olema „annung“ ja kaldus — „kallang“.

Sõna „okasleht“ tähendab okkataolist lehte. Puu nimetuse äramääramiseks on see sõna sellepärast ebakohane. Ka ei räägi sõna „okasleht“ midagi „okaste mahapuistamisest“. Oleks hää kui leiduks sõna, mis viimast avaldust ära tähendaks. Sellekohaseid ettepanekuid „Larix“ nimetuse määramiseks senini ei ole olnud.

Sõna „laar“ on tuletatud vabalt, aluseks võttes puu ladinakeelset nime-

tust. Eesti keele iseloomule võib sõna „laar'i“ lugeda vastavaks. Saksakeele järelahvimiseks ei saa seda lugeda ei tuletamise suhtes ei ka kõlaliselts.

Vene ja soomekeele*) sõnu oleme niivõrd kui see võimalik arvesse võtnud. Mõlema keele metsanduslised oskussõnad on aga veel niivõrd puudulikud ja ebatäpsed, et neid ei saa täiel määral aluseks võtta.

Kergel käel on tehtud etteheide, nagu oleks oskussõnade komisjon sõnu loonud tarvitusel olevates sõnadest „tähtede kõrvupidi väljaviskamise“ teel. Oskussõnade loomine ja olemas olevate sõnade koondamine süsteemi ei ole nii kerge nagu nende mahategemine.

Jääme ootama „üksikasjalisemat sõnavõtmist kõikide oskussõnade“ kohta.

*Akad. Metsa Seltsi
Oskussõnade komisjon.*

*) Sõna puistu sarnaneb soome „puisto'le“

Pargid ja haruldased puud Eestis.

G. Schultz.

2

Wiljandimaa.

Wiljandimaa end. mõisade pargid pakuvad palju rohkem huvi ning vaatlusväärilist, võrreldes Järvamaaga.

Juba looduslikult on parkide asendid ilusamad, samuti ka puistiku kogude poolest, sest Wiljandimaal olid mõisnikud jõukamad ning mõisid ka loomulikult rohkem kulutada parkide asutamiseks ja korrahoidmiseks.

Wana-Wõidu mõisa väikeses pargis pakkusid huvi noored, sirged tammed, noor waher (*Acer pseudoplatanus purpurascens* Pax), misfugune puu hästi kasvanud; peale nende veel mõned ilusad Euroopa pihtad (*Abies pectinata* D. C.) ja Euroopa okaslehed (*Larix Europaea* D. C.); teised puud — harilikud. — Wõisajast mõni km. Wiljandi poole, maanteelt paremat kätt, end. Piima karjamõisa põl-

lul kasvab igivana, seeft õõnsaks põlenud tamm, mille ümbermõõt riimafõrguselt 437 sm. on; terwena mõis see tamm palju jämedam olla. Piikeldõkidest on puu palju kannatanud, mille tõttu ta üks külge ühes õkstega kiuwanud on. Tamm wajakas kaitset; praegut asub ta asuikitu krundil.

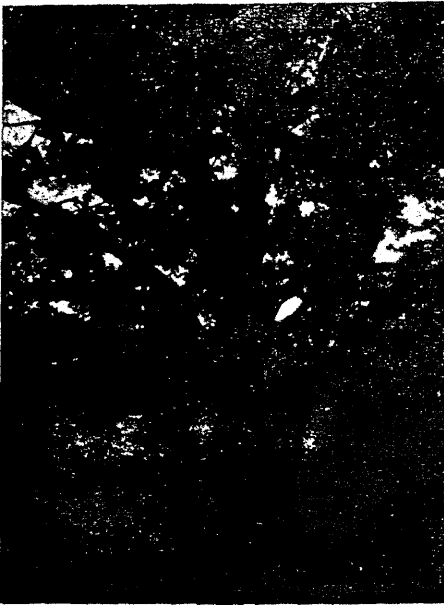
Uue-Wõidu (Karula) mõisa park asub kõrgel järwe kaldal ja on maa ala poolest kannis suur. Pargis leidub palju põõkpuud (*Fagus silvatica* L.), jämedam riimafõrguselt ümbermõõtes 1 m.; Siberi okaslehed (*Larix sibirica* Led.), jämedamad riimafõrguselt ümberm. 150 ja 180 sm.; mõned ilusad Weimuti männid (*Pinus strobus* L.) ja balsami pihtasid (*Abies balsamea* Mill.); arufased, jämedam rfg. ümberm. 238 sm.; wahtrad, jämedam rfg. ümberm. 165 sm.; pärnad, jämedam rfg. ümberm. 256 sm.; künnapuud (*Ulmus effusa* V.), jämedam rfg. ümberm. 211 sm.; mõned

üfifitud eksemplarid leidub: Nordmanni pih-
tab (*Abies Nordmanniana* Spach.), siberi
pihtab (*Abies sibirica* Led.), hõbe kuus-
jed (*Picea pungens* f. *argentea* Eng.).

Mõisasse viitva tee äärel on noored
tammed istutatud. Sama mõisa järve
ääre, kõrgemale kohale, on umb. 20 a. eest
asutatud okaslehtede (*Larix* Eur. ja sibi-
rica Led.) ja Euroopapihtade, (*Abies pec-
tinata* D. C.) istandused, mis hästi ede-
nenud.

Uue-Eäna siima (Uusna) mõisa
park on end. omaniku hoole all. Osa par-
gist on hästi korraldatud, osa aga metsas-
tumud.

Foto H. Schultz

Tamm Loodi mõisa lähedal.

Richteri Siwland. Adressbuch'i järele
pidavat pargis igivanu pärni, saari ja
tammi kasvama; vaatamata hoolja osts-
mise järel ei leidunud neid seal. Võib
olla, on need puud kuidagi hävitatud.

Tähelepanudamamad olid: pärnad, jäme-
dam rfg. ümberm. 283 sm.; männi pihlak,
jämedam rfg ümberm. 170 sm. Nias lei-

dub 60 a. vanune õlipähklapuu (*Junglans
cinerea* L.), kaheharuga: esimene rfg. ümberm.
119 sm., teine — 133 sm., ning kannab
wahete-wahel ka wilja.

Larix Europaea D. C. ja *Abies pecti-
nata* D. C., misfigused ilusateks puudeks
kasvanud.

Loodi mõisa park oli endisel ajal
hästi korraldatud ning hästi kannistatud;
nüüd kasutatakse parki karjamaaks ning sel-
lega on park hävinemisele pühendatud.

Pargis on haruldane ilus vanade pär-
nade puistee, kus üfifitud puud rfg. ümberm.
230—250 ja 384 sm. jämedad. Üks kü-
napuu on rfg. ümberm. 261 sm. Tammed
on hästi kasvunud, terwed ja sirged; jä-
medamad puud olid rfg. ümberm. 249, 261,
270 ja 282 sm. Euroopa pihtab, jäme-
dam rfg. ümberm. 150 sm. Euroopa okas-
lehed, jämedamad rfg. ümberm. 208 ja
217 sm.

Muuseas on pargis kaks türnpuud
(*Rhamnus catharica* L.), umb. 12 sm. jä-
medad ning 3—5 m. kõrged.

Pargi taga, kõrgel oru kaldal, kasvavad
tammed; jämedam oli rfg. ümberm.
512 sm. ning teine — peenem — 271 sm.;
jelles jämeduses olid nii mõnedki tammed.
Kasvutingimised on seal eriti head — päi-
kest, niiskust, soojust, hääd mullapinda —
tülluses.

Mõisast 1 km. eemal, end. omaniku sur-
maial, kasvavad eriti ilusad Weinuti män-
nid (*Pinus strobus* L.), jämedam rfg.
ümberm. 150 sm. ning ilusad *Larix* Eu-
ropaea D. C. ja *pectinata* D. C. — Sa-
muti leidus seal arukast, mille ümberm.
rfg. 233 sm. on.

Wardi mõisa park on väike. See
asub mäe nõlval ning kannab metsa il-
met. Igalpool näha rohutumid kruusateed.

Parki moodustavad meie metsa harili-
tud puud, esiplaanil kast, kuusk, jalak, paplid.
Wähesel arvul leidub pargis pöökpuud
(*Fagus silvatica* L.), väikesed, madalad
puud; okaspuudest Euroopa pihta ja Eu-
roopa okasleht; vähesel arvul veel elu-
puud. Park on metsastunud ja kannab ma-
hajänud tihet.

Heimtali mõisa park on maaala poolest kallis suur ning looduslikult ilusal kohal mäe meergudel. Väike osa pargist asub härrasmaja ees ja on korras hoitud, kuna suurem osa metsitus seisukorras on. Palju oli saari, jämedad, rfg. ümberm. 207, 250 ja 301 sm. ja kõrge kasvuga — ilusad puud. Siin-seal olid kogu nooremad *Pinus strobus* L., *Larix Europaea* D. C. ja *sibirica* Led. ning *Abies pectinata* D. C.—Härrasmaja eeslül platsil leidsin wanade pärnade kogu — 6 puud, milledest kõige peenem rfg. ümberm. 219 sm. ja kõige jämedam 276 sm. olid.

Foto H. Schultz

Pinus strobus L., Heimtali mõisa pargis vabalt kasvades.

Mitmes kohas leidsin pargis noori ja wanu tammi; mõõtsin rfg. ümberm. 190 ja 298 sm.

Heimtali mõisast lõuna sibil Wardi mõisa wiiwa tee ääres kasvavad wäikeses tammikus wanad tammed; ühe tamme ümbermõõt rfg. on 367 sm.

Heimtali mõisa park on looduslikult wäga ilusal kohal Kaudna jõe sügawa oru

kõrgel kallakul; siin kasvavad puud ja põõsad wäga lopsakalt. Rahju aimult, et park on kahe peremehe kasutada, kes kumbki pargi eest hoolt ei kanna, mille tõttu see häwineb.

Päri ja Jaska mõisade pargid on looduslikult küll wõrdlemisi ilusatel kohtadel, kuid suuremat huwi ei suuda aratada, sest wanu ega wõõramaa puud seal ei leidu, mida tähelepanu wääriliseks lugeda.

Olustvere mõisa park on wist kõige humitawam kogu Wiljandimaa mõisade parkidest, nii oma maaala suuruse kui ta puuestiku mitmekesiduse tõttu.

Park ise on suuremalt osalt noor, umbes 25—35 a. wana, kuna osa puud on wanemad ja enne pargi asutamist kohal kasvanud.

Foto H. Schultz

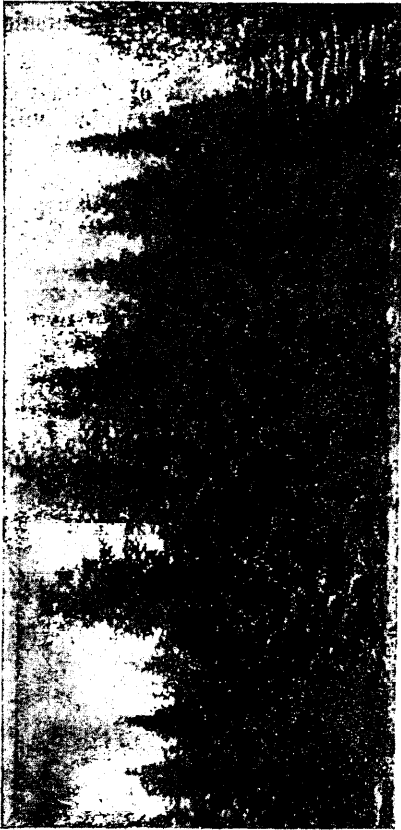

Oksapunde kogu Olustvere mõisa pargis

Wanematest puudest pargis oleks nime-
tamisväärseid pärnad, jalafad, hobufasta-
nid, tammed.

Ifeäraniis huvi äratavad ja mõjuvad
estetiiliselt okaspuude kogud ning elupuude
ja ilupõõsaste hekid. Okaspuude kogudest
paistavad eriti silma pinus'e, abies'e,
picea ja larix'i esitajad ja nimelt:

Foto H. Schultz

Okaspuude kogu Olustvere mõisa pargis

Nordmanni pihta (*Abies Nordmanniana*
Spach.), ilusad puud: Euroopa pihta
(*A. pectinata* D. C.); Siberi pihta (*A.*
sibirica Led.); Balsami pihta (*A. balsa-*
mea Mill.); walge pihta (*A. concolor*
Lendl.); kuust (*Picea rubra* Link.); hõbe
kuust (*P. pungens* f. *argentea* Eng.); walge
kuust (*Picea alba* L.); Siberi kuust (*Pi-*
cea obovata Led.); mäe männ (*Pinus*

montana Miller); Weimuti männ (*Pinus*
strobus L.); Siberi männ (*Pinus cembra*
L.); Euroopa okasleht (*Larix Europaea*
D. C.); Siberi okasleht (*L. sibirica* Led.);
Jaapani okasleht (*L. leptolepis* Mur.);
elupuu (*Biota orientalis* Ende ja *Thuja*
occidentalis L.). —

Elupuud moodustavad väga ilusad he-
kid, elavad aiad ja kogud, kuna puud ja
põõsad kenasti ja korralikult piigatud.

Mäemänni warjus, umb. 70 sm. kõv-
gustelt kasvab jugapuu (*Taxus baccata* L.),
nähtavasti juba 25 a. puu, mille künnu
läbimõõt umb. 5 sm. on; jugapuu kasvab
halwades tingimistes (tuim maapind ja õhk,
liig palju päikest) ja selle tõttu ei ole are-
nenud edasi.

Samuti kasvab pargis okaspuude feltfi
kuuluv puu, mida ära määrata mull korda
ei läinud; juhi seletuse järele pidada see
puu, õigemini küll põõsas, Sibani seeder
olema.

Lehtpuudest kasvavad: harilik pärn
(*Tilia grandifolia* Ehrh.); raud tamm
(*Quercus sessiliflora* Sm.); harilik tamm
(*Qu. pedunculata* Ehrh.); lõheline harilik
tamm (*Qu. ped. f. pectinata* kirchn.);
püramiidilujuline tamm (*Qu. robur* L. f.
fastigiata); harilik hobufastan (*Aesculus*
Hippocastanum L.); lõhnav pappel (*Pop-*
ulus balsamifera L.); must pappel (*P.*
nigra L.); jalafas (*Ulmus montana* Sm.);
tünnapuit (*Ulmus effusa* W.); harilik wa-
her (*Acer platanoides* L.); Saksamaa
wäher (*Acer pseudoplatanus* L.); ha-
rilik saar (*Fraxinus excelsior* L.); aru-
kast (*Betula verrucosa* Ehrh.); harilik
sookast (*B. pubescens* Ehrh.); lõheline
arukast (*B. verrucosa f. dalecarlica*);
Ameerika kast (*B. leuta* L.); põõspuu (*Fa-*
gus silvatica L.); werew põõspuu (*F. sil-*
vatica f. atropurpurea hort.); lõheline
malgelepp (*Alnus incana v. pinnatifida*
Spach.); loigipuu (*Phellodendron amu-*
rense Rupr.), millest mõtlematad inimesed
osa korikoorest äraldiganud; poopuu (*Sor-*
bus scandica Fries). Wäga palju wõõ-
ramaa ilupõõsaid olid üle kogu pargi laiali-
pillatud. Surwitaw oli veel mõisahoone
ees kasvaw aspiroos (*Azolea pontica* L.).

Nawesti mõisa pargis ifeäralisi
tähepanu määrilisi puud ega põõsaid ei ole;

on waid mõned jämedamad pärnad ja noorte pärnade puiesku, mille oksad moodustavad wõlvialuse (Saubengang). —

Behowere mõisa park on metsikus seisukorras; seal leidub palju wanu ja jämedaid puud: tammi, saari, pärni, mustleppi ja mustpaplid; siin-seal mõned Euroopa pihtrad ja okaslehed. Ilupõõsaid on wähe, sest igalpool pargis on alusmetsana walitsemas walgelepp. Metsikus ja korra-tus seisukorras on park juba endisest ajast.

Sürgawere mõisa park on oma kogu poolest wäike ning loodusliku poolest samuti kehwa, nagu Naweesti ja Behowere pargidki. Huwi äratawad mõisahoone läheduses kasvavad Euroopa pihtrad (*Abies pectinata* D. C.), mille ümberm. rümat. 169 sm. ja wana saar, mille ümbermõõt rfg. 249 sm. Teede ilustamiseks on palju noori tammi istutatud.

Pärsti mõisa park on ilusa loodusega, sest asub kuniil kohal järwe kaldal. Puudest leidus pargis mitu wäga jämedat hõbepaju (*Salix alba* L.), kuid ei olnud wõimalik neid mõõta, kuna juurepääs takistatud oli. Mõned nendest igiwanadest pajudest olid kirme-sae ohwriks langenud mõttetute inimtegude tõttu.

Wanadest jämedatest puudest leidusin tamme, mille ümbermõõt rfg. 169 sm. ja saare, mille ümberm. rfg. 397 sm. olid.

Peale kirjeldatu leidub pargis weel wanu pärni, kaski, saari ning mustleppi.

Pärsti mõisast paar km. kaugel Wastemõisa tee ääres on Undi maa k o h t, mille läheduses põllul kasvab wana tamm, seest õõnes ning mille ümberm. rfg. 481 sm.; selle tamme wanadust arwatakse ümarguselt 550 aasta peale.

Tarwastu mõisa park on maaala poolest suur ja ilusa loodusega. Mõisa hoone ümbruses kasvawatest wanadest puudest on nimetamiswäärilised jäme pärn, mille ümbermõõt rfg. 318 sm.; wana Euroopa okasleht ümberm. 218 sm. rfg.; wana Weimuti männ ümberm. 222 sm. rfg. ning tamm, mille ümberm. 241 sm. Suurem osa pargist on wähe eemal mõisast, n. n. rippuwa raudsilla ümbruses ja kabelimäel, kus ka endise loosi wäremed; siin kasvawad puud kuuluvad

enamasti nooremasse easse ning iseeralist huwi, peale looduseilu, ei paku.

Pargid on häwinemas ning wajašwad kaitset, kui looduse ilu ja mälestus.

Uue-Suislepa mõisa pargi maaala on wähelane; park asub Ohre jõe kaldal, mäe nõlwatul. Pargis kasvab Euroopa okasleht, mille ümberm. rfg. 192 sm.; teised pargis kasvawad puud on meie harilikud pargipuud ning palju huwi ei paku. Üks osa pargist, madalal maapinnal, oli sangleppade all, mis olid tšjedas jämeduses. Park on looduslikelt wäga ilus kuid dendroloogilises mõttes ei ole park huwitaw.

Kärstna mõisa park on huwitaw oma wanade Euroopa ja siberi okaslehtedega (*Larix Europaea* D. C. ja *sibirica* Led), Weimuti männadega (*Pinus strobus* L.), Euroopa ihtadega (*Abies pectinata* D. C.) ning tammedega, pärnadega, wahstratega; üks waher (*Acer platanoides* L.) mõõtis rfg. ümberm. 101 sm. Kaswamid ka mõned lõhelist. harilikudest tammedest (*Quercus pedunc. f. pectinata* kirchn.). Mõisa läheduses olewal kalmistul kasvawad ilusad Euroopa pihtrad.

Foto H. Schultz.

Tamm Pühajärve mõisa pargis.

Tartumaa.

Arula mõisa pargis humitavaid puid ei leidunud, ka looduslikelt ei paku part midagi iseäralist.

Bühajärve mõisa park on ülihuvitav oma vanade tamme ja ilusa looduse poolest. Seal leidus ka humitavaid võõra-
maa puid. Iti kasvab seal samajugune korgipuu (Phellodendron amurense Rupr.) nagu Wiljandimaal, Oluvere m. pargis; kuid siin on puu korgine loor veel rohkem noa tera all kannatanud kui Oluveres. Pargis, järvepoolses osas, kasvab balsami-
kuust (Abies Balsamea Mill.), mille ümber-
mõõt 204 fm. rfg. ümbermõõtes; siin on mänd (Pinus cembra-L.), mille ümberm. rfg.

180 fm., samuti leidus seal juvikuusti, abies'i, pinus'e ja picea esitajaid ning ka lehtpuid ja pöösaid. Jämedaid tammi (Quercus pedunculata Ehrh.) oli nii mõnedki: kõige jämedam tamm, mille ümber-
mõõt rfg. 573 fm. on, kasvab Bühajärve ja Puka-Drepää maantee vahelisel heina-
maal, puu on pealtnäha terve. Teine mõõde-
tud tamm kasvab pargis järvepoolses osas ja selle ümbermõõt rfg. on 440 fm., kuid see puu on juba õhnes.

Uue 3-me meetri rfg. ümberm. tammi leidsin Bühajärve „Kloostrijaarel“, kuid need on juba õhnes, millesse mõtlemata inimesed tulid teinud on; need tammed hävinewad.

Ka „Sõsarjaartel“ on jämedaid tammi.

(Järgneb).

Mitmesugust ja kroonika.

Kodumaalt.

Kaavere metskonnast.

Kauemat aega on Kaavere metskonna metsateenijate peres mõtteid vahetatud ühingu osakonna ellukutsu-
mise kohta, kuid asi ei nihkunud paa-
galt. Viimasel ajal on siiski jõutud nii kaugele, et asi juba tegeliku algatuse sai, mille tagajärjel 20. veebruaril 1926 a. Kaavere metskonna metsateenijad oma ühingu osakonna avamise koosoleku ära pidasid. Koosolekust võtsid kõik metsateenijad osa.

Enne koosoleku avamist luges metsa-
ülem R. Steinberg põhikirja ette, selgi-
tades koosolijatele osakonna avamise tar-
vidust ühiseks koostöötamiseks. Koos-
olijad, juba varemalt osakonna tarvidust
tundes, otsustasid Kaavere metskonda

ühingu osakonda avada, kuhu kõik liik-
meks astusid ja mille juhatusse valiti:
esimeheks metsnik H. Sepp abiks metsa-
vaht J. Kont; kassapidajaks metsavaht
K. Salve, abiks abimetsaülem Ed. Tiling
ja kirjatoimetajaks asjaajaja kt. O. Malm.
Peale selle said revisjoni, komisjoni vali-
tud: metsaülem R. Steinberg ja mets-
nikud Aug. Mänd ja P. Vester.

Ühiselt algasid koosolijad oma koos-
töötamist meeoluga, millest loota võib,
et ühise töötamise läbi ka Kaavere
metskond kord paremale ja tegevusrik-
kamale järjele tõuseb ja ühises metsa-
teenijate peres oma kaastööga seda
üldist sihti ja eesmärki toetama saab,
mille poole meie edukamad metsamehed
püüavad. Selleks püsivust ja jõudu ühi-
seks koostöötamiseks.

Ühingu liige.

Poolametlikud teated.

Metsade peavalitsuse ringkirjad.

26. aprillil 1926 a. — N. S. (3504) 6.

I

Arusaamatuste ja eksiarmavimiste ärahoidmiseks teatab peavalitsus, et metsavahtidele senised palgad maksvaks jäävad ja neile 10% juurearmavimisi „R. T.“ Nr. 31 — 1926 a avaldatud riigiametnikkude ja -teenijate ühekordse palgalisa ja palgaseaduse muutmise seaduse § 7 põhjal 1. aprillist s. a. teha ei saa, sest et neile palgade määramisel ei ole aluseks olnud kinnitatud palgataabel („R. T.“ Nr. 1/2 — 1923 a.) vaid „R. T.“ 53/54 — 1925 a. väljakuulutatud eelarves ettenähtud palga alam- ja ülemmäär ja et palgade määramise korral neile mingisugusi mahaarvamisi palgaseaduse § 2 alusel tehtud pole.

II

Antakse juhtnõõriks riigiasutustele, et 1) kuni riigiteenistuse-seaduse maksmahakkamiseni võib riigiteenijatele aasta jooksul puhkust anda, juhtumisel, kus maksvad seadused seda teisiti ei korralda — neile, kes vahetpidanata riigiteenistuses olnud:

- vähemalt üks aasta — kuni 2 nädalani ja
- vähemalt kaks aastat — kuni 1 kuuni, tingimisega, et asutuste jooksev töö selle all ei kannataks.

Iga üksiku asutuse teenijate kohta puhkuse aja ja järjekorra kindlaksmääramine jääb nende asutuste juhatuste hooleks.

2) Puhkusele minejatele riigiteenijatele võib puhkuse aja eest palga ette maksta.

Metsade peavalitsuse juhataja päevakäsud.

27. aprillil 1926 a. — Nr. 12.

„Riigi Teataja's“ 9. IV. s. a. Nr. 31 avaldatud riigiametnikkude ja -teenijate ühekordse palgalisa ja palgaseaduse („R. T.“ Nr. 1/2 — 1925 a.) muutmise seaduse § 7 põhjal arvata Kärda metskonna ametnikkude kuupalgad 1. aprillist s. a. alates järgmiselt:

- metsaülem Ernst Johanson . Mk. 10.800.—
- abimetsaülem Peeter Vene . „ 5.800.—
- asjaajaja Richard Taking . „ 5.500.—
- metsnik Johan Tikerpuu . „ 4.500.—

Tartu ülikooli metsaosakonna üliõpilane Juhan Kaalep määratakse Voltveti metsakooli

õpetaja k. t., arvates 14. jaanuarist s. a. kuni 1. aprillini s. a. 6120 mk. kuupalgaga ja 1. aprillist s. a. 6800 mk. kuupalgaga.

Koorküla metskonna metsnik Karl Tomson vabastatakse metsniku ameti kohuste täitmisest, arvates 1. maist s. a., tema enese soovil ja tema määramise puhul Aakre metskonna Sillaotsa vahtkonna metsavahiks.

Aakre metskonna Sillaotsa vahtkonna metsavaht Harald Vachnits määratakse Koorküla metskonna III. järgu metsniku k. t., arvates 1. maist s. a.

Paasvere metskonna II järgu metsniku k. t. Johannes Einberg kinnitatakse ametisse

Vihterpalu metskonna asjaajaja k. t. M. Reisman kinnitatakse ametisse.

20. aprillil 1926 a. — Nr. 11.

Põllutööministri ülesandel Eesti esitajana Itaaliasse, Roomas ärapeetavale rahvusvahelisele metsaasjanduse kongressile ja Milanos toimepandavale metsaasjanduse näitusele sõites, paneb peavalitsuse juhataja ajutiselt peavalitsuse juhataja kohuste täitmise oma abi Albert Netze peale, arvates 21. aprillist s. a.

Peavalitsuse juhataja abi kohuste täitmine pannakse ajutiselt peavalitsuse metsamajanduse osakonna juhataja Franz Reidolf'i peale, arvates 21. aprillist s. a.

20. aprillil 1926 a. Nr. 10.

„Riigi Teataja's“ 9. aprillist f. a. Nr. 31 avaldatud riigiametnikkude ja teenijate ühekordse palgalisa ja palgaseaduse („R. T.“ Nr. 1/2 — 1923 a.) muutmise seaduse § 7 põhjal arvata peavalitsusele alluvate ametnikkude kuupalgad 1. aprillist f. a. alates järgmiselt:

I. Saare-Lääne ringfond.

Ringkonna metsarevidendi k. t. Hugo	Mk.
Liismann	15.300

Rõrgesaare metsfond.

1. j. metsaülem Arnold Siid	10.800
1. j. asjaajaja Juhan Kuusik	5.500
3. j. metsnik August Kool	4.000
3. j. metsnik Aleksander Schmidt	4.000

Puitaste metsfond.

2. j. metsaülem Aleksander Laius	8.700
2. j. asjaajaja Mihkel Kuitberg	5.500
1. j. metsnik Juhan Mihkels	4.800
2. j. metsnik Artur Brager	4.500

Kangrofelja metsfond.

2. j. metsfailem Grigori Schitkoff	8.700
1. j. abimetsfailem Johan Tamkivi	6.00
2. j. asjaajaja Eduard Koll	5.500
2. j. metsnik Peeter Järm	4.500
3. j. metsnik Wasili Jögi	4.000

Kurejaare metsfond.

1. j. metsfailem Otto Buzhoenden	10.800
2. j. abimetsfailem Hermann Parre	5.800
2. j. asjaajaja Leopold Behm	5.500
2. j. metsnik Jwan Orb	4.500
3. j. metsnik Hendrik Saagpat	4.000
3. j. metsnik Johan Truu	4.000

Karjalasna metsfond.

1. j. metsfailem Theodor Ermus	10.800
1. j. abimetsfailem Woldemar Tilk	5.800
2. j. asjaajaja August Jögi	5.500
3. j. metsnik Johannes Ehrlich	4.000
2. j. metsnik Mihkel Raun	4.500

Rikuldi metsfond.

3. j. aj. metsfaül. k. t. Georg Janjon	7.700
2. j. asjaajaja Maria Pollow	5.500
1. j. metsnik Karl Pollow	4.800

Saapsalu metsfond.

2. j. metsfailem Karl Terraw	8.700
2. j. asjaajaja Johan Eser	5.500
2. j. metsnik Jakob Feldmann	4.500
2. j. metsnik Johannes Birkenbusch	4.500

Mõtsju metsfond.

2. j. metsfailem Erich Dettlau	8.700
2. j. abimetsfailema k. t. Johannes Hanjen	5.800
2. j. asjaajaja Priidu Bootsmann	5.500
2. j. metsnik Adolf Karotam	4.500
2. j. metsnik Jaan Madisjan	4.500
3. j. metsniku k. t. Mihkel Trautmann	4.000

Rigala metsfond.

3. j. metsfailema k. t. Richard Nissen	7.700
1. j. abimetsfailem Harry Haller	6.200
2. j. asjaajaja Harald Schuks	5.500
2. j. metsnik Peeter Raru	4.500
3. j. metsnik Leonhard Winfmann	4.000

II. Lääne-Harju ringfond.

Walgu metsfond.

2. j. metsfailem Kristjan Kulik	8.700
2. j. asjaajaja Tõnis Hindrow	5.500
3. j. metsnik Jaan Paugus	4.000

Märjamaa metsfond.

3. j. metsfailem Johannes Sinka	7.700
2. j. abimetsfailema k. t. Karl Ruusif	5.800

2. j. asjaajaja k. t. August Krupp	5.500
3. j. metsnik Andreas Pindinen	4.000

Piirsalu metsfond.

2. j. metsfailem Mihkel Kristijan	8.700
2. j. abimetsfaül. k. t. Joh. Vorkampf-Laue	5.800
2. j. asjaajaja Johannes Wakmann	5.500
2. j. metsnik Aleksander Wallner	4.500
2. j. metsnik Jüri Kruusimägi	4.500

Wihterpalu metsfond.

2. j. metsfailem Woldemar Jakobson	8.700
2. j. asjaajaja k. t. Marta Reismann	5.500
2. j. metsnik Andres Rubi	4.500
2. j. metsniku k. t. August Ripp	4.500

Klooftri metsfond.

3. j. metsfailema k. t. Samuel Kelder	7.700
2. j. asjaajaja Hendrik Siis	5.500
2. j. metsniku k. t. Meik. Simjon	4.500
3. j. metsniku k. t. Ludwig Wuks	4.000

Wäana metsfond.

2. j. metsfailem Eskar Zernaik	8.700
1. j. abimetsfailem Eskar Suwi	6.200
2. j. asjaajaja Ernst Neumann	5.500
2. j. metsnik Eduard Eßtermann	4.500
2. j. metsnik Adolf Avlot	4.500

Sutlema metsfond.

2. j. metsfailem Hendrik Martinjon	8.700
1. j. abimetsfailem Martin Konrad	6.200
2. j. asjaajaja Sergei Rea	5.500
1. j. metsnik Johannes Kristian	4.800
2. j. metsnik Karl Laos	4.500

Ruusifu metsfond.

3. j. metsfailema k. t. Martin Romberg	7.700
2. j. abimetsfailem Emil Lustig	5.800
2. j. asjaajaja August Saagpat	4.500
2. j. metsnik Mart Alp	4.500
3. j. metsnik Mart Kuljus	4.000

Purila metsfond.

2. j. metsfailem Aleksander Hendrikson	8.700
2. j. abimetsfailem Aleksander Kristiani	5.800
2. j. asjaajaja August Sepp	5.500
1. j. metsnik Jaan Sotter	4.800
3. j. metsnik Wilhelm Roger	4.000
3. j. metsnik Jaan Rõps	4.000

III. Ida-Harju ringfond.

Wiimfi metsfond.

2. j. abimetsfailem Karl Johannes	5.800
2. j. asjaajaja Johann Puhwel	5.500
2. j. metsnik Mihkel Seppel	4.500
2. j. metsnik Jüri Kääts	4.500
3. j. metsnik Alfred Trif	4.000

Kummu metsfond.

2. j. metsaülem Anton Lepimann	8 700
2. j. asjaajaja Johannes Loopmann	5 500
2. j. metsnik Karl Repp	4 500
2. j. metsnik August Ugurauja	4 500

Kolga metsfond.

2. j. metsaülem Kristian Allberg	8 700
2. j. abimetsaülem Hans Niklasen	5 800
2. j. asjaajaja Paul Root	5 500
1. j. metsnik Georg Hermann	4 800
2. j. metsnik Felix Kirjel	4 500

Anija metsfond.

1. j. metsaülem Oswald Mauring	10 800
2. j. abimetsaülem E. t. Hans Kampus	5 800
2. j. asjaajaja Hans Sims	5 500
2. j. metsnik Willem Miik	4 500

Kooküla metsfond.

1. j. metsaülem Eduard Larikas	10 800
1. j. abimetsaülem Anton Umjärw	6 200
1. j. asjaajaja Anna Kartau	5 800
2. j. metsnik Hans Anderson	4 500

Triigi metsfond.

3. j. metsaülem Woldemar Luik	7 700
2. j. abimetsaülem E. t. Oswald Jõgi	5 800
1. j. asjaajaja Leopold Siwa	5 800
1. j. metsnik Martin Düna	4 800
2. j. metsnik August Großwald	4 500

Jäneda metsfond.

2. j. metsaülem Gustaw Winterfeldt	8 700
1. j. abimetsaülem Leonhard Puutsa	6 200
2. j. asjaajaja Harald Weinmann	5 500
1. j. metsnik Alfred Soesner	4 800
1. j. metsnik Priidik Rütt	4 800
2. j. metsnik Hendrich Pedajas	4 500

Lapa metsfond.

1. j. metsaülem Kasili Saks	10 800
1. j. abimetsaülem Johannes Laas	6 200
1. j. asjaajaja Jaan Balu	5 800
2. j. metsnik Karl Müller	4 500
2. j. metsnik August Reinwaldt	4 500
2. j. metsnik Johannes Rõõmusaks	4 500

Loobu metsfond.

3. j. metsaülem Johannes Jänes	7 700
1. j. abimetsaülem Ludwig Schulbach	6 200
1. j. asjaajaja Johan Siik	5 800
2. j. metsnik Jaan Leichter	4 500
3. j. metsnik Martin Boc	4 000

Sagadi metsfond.

1. j. metsaülem Leonhard Obet	10 000
2. j. abimetsaülem E. t. Richard Pärt	5 800
1. j. asjaajaja Arnold Kaldenberg	5 800
1. j. metsnik Johan Goets	4 800
1. j. metsnik Johannes Laupmann	4 800
2. j. metsnik Aleksander Ruut	4 500

IV. Lääne-Dorju ringfond.

Ringf. metjarewid. E. t. Meik. Telem	15 300
--	--------

Kafvere metsfond.

2. j. metsaülem Eskar Luiga	8 700
2. j. abimetsaülem Rudolf Liival	5 800
2. j. asjaajaja Elmar Kallas	5 500
1. j. metsnik August Maiberg	4 800
1. j. metsnik Hans Kull	4 800

Pada met-fond.

2. j. metsaülem Jaan Parik	8 700
2. j. asjaajaja E. t. Eduard Schepfky	5 500
1. j. metsnik Karl Schepfky	4 800
2. j. metsnik Gotthard Tammin	4 500

Porkuni metsfond.

1. j. metsaülem August Tõidsepp	10 800
2. j. abimetsaülem Johan Pehla	5 800
1. j. asjaajaja Eskar Wiik	5 800
2. j. metsnik Aleksander Marhiesen	4 500
3. j. metsnik Martin Mitt	4 000
3. j. metsnik Heinrich Eicho n	4 000

Roela metsfond.

2. j. metsaülem Karl Ahrens	8 700
2. j. abimetsaülem Paul Zur-Mühlen	5 800
1. j. asjaajaja Boris Uustal	5 800
1. j. metsnik Karl Schilky	4 800
3. j. metsnik August Waademann	4 000

Ratke metsfond.

3. j. metsaülem E. t. Johannes Siugand	7 700
2. j. abimetsaülem Karl Kapp	5 800
1. j. asjaajaja Jaan Hendrikson	5 800
1. j. metsnik Karl Jakobson	4 800
2. j. metsnik Jaak Siimon	4 500

Paasvere metsfond.

3. j. metsaülem E. t. Eskar Uustal	7 700
1. j. asjaajaja Johannes Kummel	5 800
2. j. metsnik Udo Patune	4 500
2. j. metsniku E. t. Aleksander Salum	4 500
2. j. metsniku E. t. Johannes Einberg	4 500

Sonda. metsfond.

2. j. metsaülem Aleksander Jurkatam	8 700
1. j. abimetsaülem Reinhold Puurmann	6 200
2. j. asjaajaja August Riigi	5 500
2. j. metsnik Woldemar Janson	4 500
3. j. metsniku E. t. Karl Pichen	4 000

Tudo metsfond.

2. j. metsaülem Daniel Uustal	8 700
2. j. abimetsaülem E. t. Karl Salum	5 800
2. j. asjaajaja E. t. Richard Käerd	5 500
3. j. metsniku E. t. Jakob Piffa	4 000

Arwinurme metsfond.

3. j. metsaülem Aleksander Lindeberg	7 700
2. j. abimetsaülem Toomas Lun	5 800

1. j. asjaajaja Alfred Peterson	5.800	2. j. asjaajaja Jaan Rapstel	5.500
2. j. metsnik Toomas Umbos	4.500	1. j. metsnik Joosep Mihk	4.800
2. j. metsnik Jakob Traaks	4.500	2. j. metsnik Julius Kumm	4.500
3. j. metsnik Johannes Waher	4.000		

Torma metsfond.

3. j. metskülem Toomas Kennel	7.700
1. t. asjaajaja Diedrich Suurväli	5.800
1. j. metsnik Johan Tõldsepp	4.800
2. j. metsnik Johan Tihane	4.500
3. j. metsnik Karl Schuller	4.000
3. j. metsnik Jakob Simson	4.000

V. Mutaguse ringfond.

Ringf. metsarewidendi k. t. Johan Kenn	15.000
--	--------

Gorodentso metsfond.

3. j. metskülema k. t. Ernst Tiismann	7.700
2. j. abimetskülema Jüri Naufin	5.800
2. j. asjaajaja Hugo Saul	5.500
2. j. ajut. metsniku k. t. Erich Pichlaf	4.500

Bagari metsfond.

1. j. metskülema Edgar Vorkampfi-Laue	10.800
2. j. abimetskülema August Wenzel	5.800
2. j. asjaajaja k. t. Elmar Wichlau	5.500
2. j. metsnik Richard Reissberg	4.500
2. j. metsniku k. t. Konrad Redlich	4.500

Waiwara metsfond.

2. j. metskülema Friedrich Bommerants	8.700
1. j. abimetskülema Johannes Lomback	6.200
2. j. asjaajaja August Bedakhaar	5.500
1. j. metsnik Ado Välja	4.800
2. j. metsnik August Pupp	4.500
2. j. metsnik Jaan Mannaberg	4.500

Tõhmi metsfond.

3. j. metskülema k. t. Alfred Laanso	7.700
2. j. abimetskülema k. t. Jaan Olas	5.800
2. j. asjaajaja Eilia Maasil	5.500
2. j. metsnik Anton Kattago	4.500
3. j. metsnik Nikolai Werberg	4.000
3. j. metsnik Johannes Koika	4.000

Tisaku metsfond.

3. j. metskülema k. t. Johannes Lufats	7.700
2. j. abimetskülema Aleksander Jõgi	5.800
1. j. asjaajaja Jaan Lepist	5.800
2. j. metsnik Johannes Bachmann	4.500
3. j. metsniku k. t. Friedrich Lõhmusaar	4.000

Püsi metsfond.

2. j. metskülema Friedrich Brehde	8.700
1. j. abimetskülema Leopold Dobross	6.200
2. j. asjaajaja k. t. Johannes Laulik	5.500
2. j. metsnik Moritz Juntis	4.500
2. j. metsniku k. t. Karl Kristjansen	4.500
2. j. metsniku k. t. Karl Mohrson	4.500

Kohkla metsfond.

3. j. metskülema Boris Garten	7.700
2. j. abimetskülema Leo Koznikow	8.500

Kivindõmme metsfond.

2. j. metskülema k. t. Meiksei Pavlow	8.700
2. j. asjaajaja Eskar Pofendorf	5.500
2. j. metsnik Boris Zarewsky	4.500
3. j. metsnik Robert Avel	4.000

VI. Pärnu ringfond.

Ringf. metsarewid. k. t. Jaan Luik	15.300
--	--------

Kudru metsfond.

2. j. metskülema Paul Erik	8.700
1. j. abimetskülema Johannes Pehme	6.200
1. j. asjaajaja Andrei Wihmann	5.800
2. j. metsnik Martin Weisjon	4.500
2. j. metsnik Jaan Tomingas	4.500
2. j. metsnik Johannes Jõgis	4.500

Hallingu metsfond.

3. j. metskülema Karl Siimon	7.700
2. j. asjaajaja Eskar Madisson	5.500
1. j. metsnik Ewald Schicht	4.800

Kõnnu metsfond.

2. j. metskülema Reinhold Lipp	8.700
2. j. asjaajaja Anna Saalman	5.500
1. j. metsnik August Birnberg	4.800
2. j. metsnik Aleksander Madisson	4.500

Wändra metsfond.

2. j. metskülema Eduard Holts	8.700
2. j. asjaajaja Aleksander Silla	5.500
2. j. metsnik Robert Drevving	4.500

Laali metsfond.

2. j. metskülema Aleksander Starast	8.700
2. j. abimetskülema Mart Reimann	5.800
2. j. abimetskülema Tõnis Kello	5.800
1. j. asjaajaja Johannes Rosenkranius	5.800
3. j. metsnik Jaan Muni	4.000
3. j. metsnik Hendrik Jõgis	4.000

Surju metsfond.

1. j. metskülema Walter Boström	10.800
2. j. abimetskülema Albert Konrad	5.800
1. j. asjaajaja Harald Hagen	5.800
1. j. metsnik Jüri Kõrehaar	4.800
1. j. metsnik Hans Luukas	4.800

Kilingi metsfond.

3. j. metskülema Arthur Kähl	7.700
1. j. asjaajaja Jaak Miisenberg	5.800
1. j. metsnik Jüri Keier	4.800
3. j. metsnik Jaan Tomson	4.000
3. j. metsnik Aleksander Kompus	4.000

Laiksaare metsfond.

2. j. metskülema August Raekson	8.700
1. j. abimetskülema Wladimir Gawrilow	6.200
1. j. metsnik Hendrik Barts	4.800
3. j. metsnik Mihkel Toots	4.000

VII. Mõisafüla ringfond.

Ringf. metsarevidendi k. t. Karl Nun . . . 15.300

Orajõe metsfond.

3. j. metsfüülem Heinrich Göschel 7.700
 1. j. abimetsfüülem Alfred Lahn 6.200
 1. j. asjaajaja Tõnis Feldmann 5.800
 2. j. metsnik Jaan Tabur 4.500

Urifaare metsfond.

2. j. metsfüülem Hermann Org 8.700
 2. j. abimetsfüülem k. t. Jüri Kuljus 5.800
 2. j. asjaajaja k. t. Georg Koitkon 5.500
 3. j. metsnik Aleksander Madisson 4.000

Jäärja metsfond.

2. j. metsfüülem August Unt 8.700
 1. j. abimetsfüülem Georg Pops 6.200
 2. j. asjaajaja Jaan Kentalen 5.500
 3. j. metsnik Oskar Päll 4.000

Lodja metsfond.

1. j. metsfüülem Aleksander Kaschin 10.800
 2. j. abimetsfüülem Jaan Luff 5.800
 2. j. asjaajaja Salme Jaanson 5.500
 2. j. metsnik Hans Kangur 4.500
 3. j. metsnik Otto Labbi 4.000

Võltsveti metsfond.

1. j. metsfüülem Ernst Fejerabend 11.800
 2. j. abimetsfüülem Paul Kool 5.800
 1. j. asjaajaja Dagmar Lüdig 5.800
 2. j. metsnik Markus Mägi 4.500
 3. j. metsnik Peeter Pabuff 4.000
 3. j. metsnik Jaan Peterson 4.000

Polli metsfond.

1. j. metsfüülem Richard Westren-Doll 10.800
 1. j. abimetsfüülem Viktor Puust 6.200
 2. j. asjaajaja k. t. Berne Puust 5.500
 1. j. metsnik Willem Woss 4.800
 3. j. metsnik Jaan Matson 4.000

Kariäte metsfond.

2. j. metsfüülem Ado Weeberg 8.700
 2. j. abimetsfüülem Hans Witat 5.800
 2. j. asjaajaja Peeter Karts 5.500
 2. j. metsnik Hans Sink 4.500
 2. j. metsnik Karl Mitt 4.500

Karksi metsfond.

2. j. metsfüülem Arnold Noctur 8.700
 2. j. abimetsfüülem Ernst Kauffeldt 5.800
 1. j. asjaajaja August Jürgens 5.800
 2. j. metsnik Jaan Friedenthal 4.500

VIII. Järva ringfond.

Ringf. metsarevident Jaan Rosen 15.300

Idavere metsfond.

3. j. metsfüülem k. t. Edgar Piik 7.700
 2. j. abimetsfüülem Eduard Ervam 5.800
 1. j. asjaajaja Martin Piiver 5.800
 1. j. metsnik Wasili Saksakulm 4.800
 3. j. metsnik Urmin Ritas 4.000

Käru metsfond.

2. j. metsfüülem Paul Hermann 8.700
 1. j. abimetsfüülem Aleksander Tiits 6.200
 1. j. asjaajaja August Nõefallas 5.800
 1. j. metsnik August Virkoff 4.800
 1. j. metsnik Julius Pauson 4.800
 2. j. metsnik Johan Memme 4.500

Türi metsfond.

2. j. metsfüülem Hugo Mahlstein 8.700
 2. j. asjaajaja k. t. Jaan Tõnisson 5.500
 1. j. metsnik Jaak Osk 4.800
 2. j. metsnik Erich Sabko 4.500
 3. j. metsnik Hans Kärsten 4.000

Wäätša metsfond.

2. j. metsfüülem Hugo Holland 8.700
 1. j. asjaajaja Helmuth Heinrichson 5.800
 2. j. metsnik Mart Nahkur 4.500
 2. j. metsniku k. t. Rasmus Madjen 4.500

Purdi metsfond.

3. j. metsfüülem Julius Bape 7.700
 2. j. abimetsfüülem Viktor Lõoke 5.800
 2. j. asjaajaja Jakob Ringensfeldt 5.500
 2. j. metsnik Johannes Siim 4.500
 3. j. metsnik Otto Miinemägi 4.000

Suukfi metsfond.

3. j. metsfüülem Karl Neumann 7.700
 1. j. abimetsfüülem Tõnis Kohw 6.200
 2. j. asjaajaja Aleksander Sauga 5.500
 3. j. metsnik Woldemar Sardis 4.000
 3. j. metsnik Jaan Miinemägi 4.000

Roeru metsfond.

2. j. metsfüülem Leonhard Siegmann 8.700
 1. j. abimetsfüülem Gerhard Ilmes 6.200
 1. j. asjaajaja Margarethe Wellbaum 5.800
 2. j. metsnik Willem Jürgis 4.500
 2. j. metsnik Oskar Lumt 4.500

Rawa metsfond.

2. j. metsfüülem Boris Eichorn 8.700
 2. j. abimetsfüülem Herbert Kapsta 5.800
 2. j. asjaajaja k. t. Reinhold Türik 5.500
 2. j. metsnik Johannes Steinberg 4.500
 2. j. metsnik Johannes Sutmann 4.500

Raamere metsfond.

1. j. metsfäilem Roman Steinberg	10.800
1. j. abimetsfäilem Eduard Tiling	6.200
2. j. asjaajaja Oskar Malm	5.500
2. j. metsnik Oskar Grünberg	4.500
2. j. metsnik Hans Sepp	4.500
3. j. metsnik Peeter Westler	4.000
3. j. metsniku f. t. August Mänd	4.000

IX. Wiljandi ringfond.

Mingf. metsfärewid. f. t. Woldemar Wallner 15.300

Kärfna metsfond.

3. j. metsfäilem Jaan Paulmeister	7.700
1. j. asjaajaja Marie Parust	5.800
2. j. metsnik Jaan Sepp	4.500
3. j. metsnik Juhan Wasjar	4.000

Tarwastu metsfond.

3. j. metsfäilem Hans Toffer	7.700
2. j. asjaajaja Johanna Ra'zar	5.500
2. j. metsnik Kaan Madisson	4.500
3. j. metsnik August Wermann	4.000

Loodi metsfond.

2. j. metsfäilem Leo Mägi	8.700
1. j. asjaajaja Udo Nitsmandel	5.800
1. j. metsnik Max Siegert	4.800
2. j. metsnik Helmuth Ehrenberg	4.500

Difu metsfond.

3. j. metsfäilem Jaan Uritam	7.700
2. j. asjaajaja Eduard Broun	5.500
1. j. metsnik Jaat Pimes	4.800
2. j. metsnik Hugo Orle	4.500
3. j. metsnik Arnold Raff	4.000

Rõpu metsfond.

2. j. metsfäilem Karl Kull	8.700
2. j. abimetsfäilem Martin Maaten	5.800
2. j. asjaajaja f. t. Johan Uman	5.500
2. j. metsnik Udo Weber	4.500
3. j. metsnik Aleksander Rosenthal	4.000
3. j. metsniku f. t. Ernst Pedanik	4.000

Wastemõisa metsfond.

1. j. metsfäilem Julius Schulbach	10.800
2. j. abimetsfäilem Martin Mutso	5.800
2. j. asjaajaja Jüri Ebing	5.500
2. j. metsnik Juhan Unt	4.500
3. j. metsnik Jüri Kömm	4.000
3. j. metsnik Woldemar Kont	4.000

Aimla metsfond.

2. j. metsfäilem Nikolai Kiwi	8.700
2. j. abimetsfäilema f. t. Peeter Wares	5.800
2. j. asjaajaja Aleksander Muhl	5.500
1. j. metsnik Jüri Schmidt	4.800
1. j. metsnik August Leppif	4.800
1. j. metsnik August Willem	4.500

Põhikamaa metsfond.

2. j. metsfäilem Anton Gabriel	8.700
2. j. abi metsfäilema f. t. Nikolai Kärl	5.800
2. j. asjaajaja Salme Soots	5.500
2. j. metsnik Karl Waldmann	4.500
3. j. metsnik August Unt	4.000

Rabala metsfond.

2. j. metsfäilem Arnold Joab	8.700
1. j. abimetsfäilem Ernst Wittinghoff	6.200
2. j. asjaajaja f. t. Eduard Mill	5.500
2. j. metsnik Juhan Ekbaum	4.500
3. j. metsnik Aleksander Lettens	4.000

X. Tartu ringfond.

Hallitu metsfond.

2. j. metsfäilem Artur Sarw	8.700
2. j. abimetsfäilem Karl Barbiis	5.800
2. j. asjaajaja August Otterklau	5.500
1. j. me'nik Ernst Kodastik	4.800
2. j. metsnik Albert Wehler	4.500
3. j. metsnik Madis Pärn	4.000

Jõgewa metsfond.

2. j. metsfäilem Eduard Lind	8.700
1. j. abimetsfäilem August Demmann	6.200
2. j. asjaajaja Andreas Escho's	5.500
2. j. metsnik August Heinrichson	4.500
2. j. metsnik Johan Gulbis	4.500

Buurmani metsfond.

3. j. metsfäilema f. t. Hans Birkenberg	7.700
2. j. abimetsfäilema f. t. Werner Koptus	5.800
1. j. asjaajaja Paul Rirk	5.800
1. j. metsnik Karl Läll	4.800
2. j. metsnik Artur Lustig	4.500

Kaiawere metsfond.

2. j. metsfäilem Adalbert Wasjar	8.700
2. j. abimetsfäilem Axel Lüide	5.800
2. j. asjaajaja Ernst Oden	5.500
2. j. metsnik Karl Miilander	4.500
3. j. metsnik Mikkel Bonna	4.000

Matskivi metsfond.

2. j. metsfäilem Eduard Dinno	8.700
2. j. abimetsfäilem Bernhard Boormann	5.800
1. j. asjaajaja Woldemar Olesf	5.800
1. j. metsnik Paul Jänes	4.800

Kärewere metsfond.

2. j. metsfäilem August Sefsmann	8.700
1. j. abimetsfäilem Karl Leinsfeldt	6.200
2. j. asjaajaja Adolf Tidor	5.500
2. j. metsnik Peeter Kals	4.500
2. j. metsnik Theodor Leppif	4.500
3. j. metsnik Jüri Piilmann	4.000

Tartu metsfond.

3. j. metsnik Jakob Jürgens	4.000
3. j. metsnik Bruno Eller	4.000

Rastre metsfond.

2. j. metsfüülem Aleksander Willmann	8.700
2. j. abimetsfüülem Karl Iwani-Koltberg	5.800
2. j. asjaajaja Richard Saks	5.500
1. j. metsnik Rudolf Mertmann	4.800
1. j. metsnik Rudolf Salve	4.800

Nha metsfond.

3. j. metsfüülema f. t. Waldel Daniel	7.700
1. j. abimetsfüülem Adolf Laul	6.200
2. j. asjaajaja Üri Laas	5.500
1. j. metsnik Elmar Salum	4.800
2. j. metsnik Gustaw Jäger	4.500
3. j. metsnik Juhan Raarheidning	4.000
3. j. metsnik Alfred Mollof	4.000

Rambja metsfond.

1. j. metsfüülem Albert Miff	10.000
2. j. abimetsfüülem Elmar Weisberg	5.800
1. j. asjaajaja Oskar Madisson	5.800
1. j. metsnik Gustaw Ostrow	4.800
1. j. metsnik Jensen Madfen	4.800
2. j. metsnik Albert Ullin	4.500
3. j. metsnik Julius Lust	4.000

XI. Walga ringfond.

Kooriküla metsfond.

2. j. metsfüülem Karl Arvo	8.700
1. j. asjaajaja Elisabeth Buju	5.800
1. j. metsnik Willem Soots	4.800
2. j. metsnik Karl Tomson	4.500

Walga metsfond.

2. j. metsfüülem Karl Johanson	8.700
1. j. abimetsfüülem Arnold Reichard	6.200
2. j. asjaajaja Ferdinand Sitta-Paiken	5.500
2. j. metsnik Jaan Tõnisson	4.500
2. j. metsnik Reinhold Draw	4.500

Karula metsfond.

2. j. metsfüülem Julius Bernatoff	8.700
2. j. abimetsfüülem Johannes Põld	5.800
1. j. asjaajaja Johannes Ait	5.800
1. j. metsnik August Tattar	4.800
2. j. metsnik Oswald Eltram	4.500
2. j. metsnik Joosep Mägi	4.500

Sangaste metsfond.

2. j. metsfüülem Hans Warres	8.700
1. j. abimetsfüülem Hermann Hansen	6.200
2. j. asjaajaja Juhan Baher	5.500
1. j. metsnik Herman Neschiläger	4.800
1. j. metsnik Heinrich Gerike	4.800
3. j. metsnik Peet Aits	4.000

Nakre metsfond.

2. j. metsfüülem Georg Waldmann	8.700
1. j. abimetsfüülem Harry Philips	6.200
2. j. asjaajaja Anna Tafal	5.500

2. j. metsnik Otto Wachnits	4.500
2. j. metsnik Kristjan Bink	4.500
3. j. metsnik Eduard Tiri	4.000

Kongota metsfond.

2. j. metsfüülem Julius Säber	8.700
1. j. abimetsfüülem Karl Matt	6.200
2. j. asjaajaja Woldemar Saas	5.500
2. j. metsnik Jaan Nõmm	4.500
2. j. metsnik Tõnis Kalam	4.500
3. j. metsnik August Päll	4.000

Stepää metsfond.

1. j. metsfüülem Alfel Koch	10.800
2. j. abimetsfüülem Paul Ritsberg	5.800
2. j. asjaajaja Karl Ferchen	5.500
1. j. metsnik Elmar Kurs	4.800
2. j. metsnik Johan Kottas	4.500
2. j. metsnik Otto Dismann	4.500

Wana-Antsla metsfond.

1. j. metsfüülem Theodor Etmann	10.800
2. j. abimetsfüülem Gotthard Ruff	5.800
2. j. asjaajaja Oswald Kallop	5.500
1. j. metsnik Eduard Hift	4.800
3. j. metsnik Jaan Wene	4.000

XII. Wõru-Petteriringfond.

Ringf. metsfarendiendi f. t. Andres Küng	15.300
--	--------

Sõmerpalu metsfond.

1. j. metsfüülem Woldemar Bergmann	10.800
2. j. abimetsfüülem Aleksander Melts	5.800
2. j. asjaajaja Ulbe Jõgi	5.500
1. j. metsnik Johan Rask	4.800
1. j. metsniku f. t. Juhan Silisty	4.800
2. j. metsnik Aleksander Kapsta	4.500
2. j. metsnik Herman Pastarus	4.500

Crastwere metsfond.

3. j. metsfüülema f. t. Elmar Kull	7.700
2. j. abimetsfüülem Woldemar Piller	5.800
1. j. asjaajaja Gustaw Brüter	5.800
2. j. metsnik Alfred Linass	4.500
2. j. metsnik Juhan Müür	4.500
3. j. metsnik Julius Wille	4.000

Meriora metsfond.

3. j. metsfüülem Anton Ait	7.700
2. j. abimetsfüülem Otto Müürsepp	5.800
1. j. asjaajaja Miichel Urbel	5.800
2. j. metsnik Wärner Mägi	4.500
2. j. metsnik August Lintser	4.500
2. j. metsnik Friedrich Keerberg	4.500

Käpina metsfond.

3. j. metsfüülem Armin Limberg	7.700
2. j. asjaajaja Karl Saarna	5.500
1. j. metsnik Karl Eisen	4.800
2. j. metsnik Martin Piir	4.500

Drava metsfond.

2. j. metsaülem Johann Raig	8.700
1. j. abimetsaülem Kristjan Leislop	6.200
2. j. asjaajaja Oswald Mõttus	5.500
2. j. metsnik Hans Baats	4.500
2. j. metsnik Gustav Mürsepp	4.500

Wastfelina metsfond.

2. j. metsaülem Aleksander Ewert	8.700
2. j. abimetsaülem Richard Madfen	5.800
2. j. asjaajaja F. t. Rudolf Bärn	5.500
2. j. metsnik Eduard Oeff	4.500
2. j. metsnik Arnold Tell	4.500
2. j. metsniku F. t. Arnold Peterjon	4.500

Roosa metsfond.

3. j. metsaülem Alfred Ellram	7.700
2. j. abimetsaülem F. t. Arnold Vääsute	5.800
2. j. asjaajaja Alfred Maffng	5.500
1. j. metsnik Aleksander Kaelas	4.800
2. j. metsnik Johann Sumberg	4.500

Wõru metsfond.

2. j. metsaülem Arnold Meema	8.700
1. j. abimetsaülem Hendrik Jaska	6.200
2. j. abimetsaülem Jaan Bergmann	5.800
1. j. asjaajaja Suhan Katalsepp	5.800
1. j. metsnik Kristian Keerberg	4.800
1. j. metsnik Paul Jõgema	4.800
2. j. metsnik Johann Müller	4.500
Woltweti metsaf. juhataj. Arwed Reinwald	18.000

Kirjakast.

Küsimused ja vastused.

Küsimus: Kas võivad isikud, kellel ainult püssi- ja jahiluba, teede võrku kuuluvate teede ja raudtee liinide peal jahti pidada, selle peale vaatamata, kelle maaalast tee läbi käib?

Vastus: Raudtee liinil ja maanteel pole metsa, kus jahiloomad võiks asuda. Kui sarnastel teedel metskonna piirides laskmist ette tuleb, peab seda, ilma metsavalitsuse sellekohase lubata, omavoliliselt jahipidamiseks arvama ja Rahuk. Nuhtl. Sead. § 146-1 järele langevad need võerast metsast mõnesugusel kombel metsloome ja lindusid välja hirmutavad ja siis nende peale jahti peavad.

Küsimus: Mitu silda peab isik, kes era maa peal jahti peab, riigi maaala piirist eemal olema, kui ta jahti peab riigi maaala piiri ääres?

Vastus: Piir on vahe, muud pole ette nähtud.

Küsimus: Kas on metsnikkude sõiduraha kõrgendust varsti oodata?

Vastus: Puuduvad teated.

Küsimus: Kust saab osta E. V. Metsakorraldus-juhatuskirja?

Vastus: Müügil ei ole. Võiks küsida metsade peavalitsusest.

Kirjavastused.

H. Kulbock: Politseikoerte küsimuses oleme vähikud. Soovitav oleks pöörata nende poole, kes neid peavad. Sellekohast kirjandust meie teada eestikeeles ei ole.

Küsimus maa- ehk metsade hooldajate kohta selgusetu. Kui ajal kriminaal maik juures, võib alati kaebtust tõsta.

Metsavaht Mats: Jõulumuljete avaldamiseks on aeg tõesti hiline. Hoiame eeltulevaks jõuluks alal.

Kolla: Metsade peavalitsusel läinud aastal tagavaraks olevad laskeriistad on, nagu kuuleme, kõik metskondadesse laiali saadetud. Ilmajäänudtel tuleb oodata, kuni neid täiendavalt muretsetakse.

R. Mertmann: Saadetud 2 pilti saime, kuid käsikirja „Riigi kulul metsamaterjalide ülestöötamine“, ei ole senini saanud.

H. W—ts: Soovitame saata otsekohe aadressi järele. „Eesti Mets'as“ avaldamine käib kuulutuste hinna alla.

Sialender-küsitramatu

müügiraha saajad ära: 28) Woltweti metsaülem ja 29) Gorodenko metsaülem.

Reffjuhatus.

„Kirjalikud kursused metsameestele“

pidi käesolevast numbrist välja jääma, autori hrra Danieli Rooma sõidu pärast.

4. juunil s. a. kell 12 p. järelpakkumisega
7. juunil s. a. samal kella ajal annab Metsade
peavalitsus

suusõnalisel
vähempakkumisel
välja:

- 1) Kuivatuskraavide kaevamise ja magistraalkraavi kordaseadmise tööd Sõmmerpalu metskonnas, Võrumaal, üldpikkusega 13225 mtr., mullatööde arvuga 27687 knt. mtr.
- 2) Kuivatuskraavide kaevamise tööd Püssi metskonnas, Virumaal, üldpikkusega 6599 mtr., mullatööde arvuga 16921 knt. mtr.
- 3) Kuivatuskraavi kaevamise tööd Pagari metskonnas, Virumaal, pikkusega 2950 mtr., mullatööde arvuga 8175 knt. mtr.

Pakkumistest osavõtjatelt tuleb tööde kautsjoniks Metsade peavalitsusse sisse maksta 10% pakutavast summast.

Lähemaid teateid tööde tingimiste kohta saab Metsade peavalitsusest, Kiriku tän. 4 ja vastavate metskondade kantsel. igal tööpäeval kella 10—13.

Metsade peavalitsus.

Eesti Mehaanilise Puutööstuse Aktsiaselts

A. M. LUTHER

TALLINNAS

VALMISTAB:

mööblit, vineer-kartonge, -kohvrid,
-kooliranitsaid, -aktimappe, -käsi-
trumlid, -toolipõhju, -platesid,
-labidaid jne.

MÜÜGIKOHAD:

TALLINNAS: Vana-Posti tänav nr. 9.
TARTUS: E. V. Jürgens'i juures, Vana t. 17.
VALGAS: P. Saretok'i juures, Kesk tän. 15.
PETSERIS: E. Nassar'i juures, kaubareas.
VILJANDIS: R. Eitelberg'i juures.
VÕRUS: J. Kiesler'i juures, Tartu tän. 11.
RAKVERES: Roman Jürgens'i juures.
PÄRNUS: J. D. Ammende juures.